

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Druk nr 2593
Warszawa, 29 grudnia 2000 r.

III kadencja

Pan
Maciej Płażyński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 29 ust. 2 regulaminu Sejmu, niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy

- o zmianie ustawy o systemie oświaty.

Do reprezentowania wnioskodawców upoważniamy posła Jerzego Polaczka.

(-) Dorota Arciszewska-Mielewczyk; (-) Zygmunt Berdychowski; (-) Adam Jerzy Bielan; (-) Zbigniew Chrzanowski; (-) Tadeusz Cymański; (-) Zbigniew Eysmont; (-) Paweł Graś; (-) Jacek Janiszewski; (-) Krzysztof Kamiński; (-) Zdzisława Kobylińska; (-) Konstanty Miodowicz; (-) Ireneusz Niewiarowski; (-) Krzysztof Oksiuta; (-) Jerzy Polaczek; (-) Marian Poślednik; (-) Jan Rokita; (-) Krzysztof Śmieja; (-) Andrzej Wojtyła.

Ustawa z dnia o zmianie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty

Art. 1

W ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 i Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 28, poz. 153 i Nr 141, poz. 943, z 1998 Nr 117, poz. 759 i Nr 162, poz. 1126 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 19, poz. 239, Nr 48, poz. 550 i 104, poz. 1104) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 53 otrzymuje brzmienie:

"Art. 53. 1. W szkołach i placówkach działają rady rodziców, które reprezentują interesy rodziców uczniów.

2. W skład rady rodziców wchodzi po dwóch przedstawicieli:

1) w szkołach - rad oddziałowych, wybranych w tajnych wyborach przez zebranie rodziców uczniów danego oddziału,

2) w placówkach - rad stałej formy zajęć, utworzonej zgodnie ze statutem placówki, wybranych w tajnych wyborach przez zebranie rodziców uczniów danej formy zajęć.

3. W wyborach, o których mowa w ust. 2, jednego ucznia reprezentuje jeden rodzic. Wybory przeprowadza się na pierwszym zebraniu rodziców w każdym roku szkolnym.

4. Rada rodziców uchwała regulamin swojej działalności, w którym określa w szczególności:

1) wewnętrzną strukturę i tryb pracy rady,

2) szczegółowy tryb przeprowadzania wyborów do rad, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2 oraz przedstawicieli tych rad odpowiednio do rady rodziców szkoły lub placówki.

5. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, uwzględniając organizację szkoły lub placówki oraz brak możliwości bezpośredniego uczestniczenia w ich działalności reprezentacji rodziców, określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje szkół i placówek, w których rada rodziców nie działa.

6. Rady rodziców szkół i placówek mogą porozumiewać się ze sobą, ustalając zasady i zakres współpracy."

2) w art. 54:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Rada rodziców może występować do dyrektora i innych organów szkoły lub placówki, organu prowadzącego szkołę lub placówkę oraz organu sprawującego nadzór pedagogiczny z wnioskami i opiniami we wszystkich sprawach szkoły lub placówki."

b) Po ust. 1 dodaje się ust. 1 a w brzmieniu:

"1 a. Do kompetencji rady rodziców należy w szczególności:

- 1) uchwalanie w porozumieniu z radą pedagogiczną programu wychowawczego szkoły lub placówki,
- 2) opiniowanie projektów rocznego planu finansowego oraz perspektywicznego planu rozwoju szkoły lub placówki."

Art. 2

Działające w dniu wejścia w życie ustawy organy będące reprezentacją rodziców uczniów szkoły lub placówki dostosują swoją działalność do przepisów ustawy do dnia 31 sierpnia 2001 r.

Art. 3

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

Projekt ustawy obejmuje zmiany dotyczące sposobu wybierania i kompetencji społecznego organu szkoły lub placówki - rady rodziców. Projektowane zmiany wychodzą naprzeciw potrzebom reformy edukacji narodowej oraz sygnalizowanej przez środowisko rodziców potrzeby większej aktywizacji rodziców. Dotychczasowa praktyka wykazuje, że obecne zapisy ustawy nie stanowią dostatecznej podstawy do tworzenia w szkole lub placówce reprezentacji rodziców zdolnej być partnerem dla dyrektora i władz oświatowych. Stan ten wynika przede wszystkim z zapisanego w art. 53 ust. 2 sposobu tworzenia rady rodziców przez bliżej nie określony ogół rodziców oraz z braku zapisanych w ustawie o systemie oświaty kompetencji tego organu.

Proponowane nowe brzmienie art. 53 ustawy wprowadza:

1. obligatoryjność działania rady rodziców, z równoczesnym upoważnieniem ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do określenia, w drodze rozporządzenia rodzajów szkół i placówek, w których rada rodziców ze względu na ich specyfikę nie działa,
2. reprezentatywny wybór przedstawicieli rodziców uczniów wszystkich oddziałów (form zajęć) do rady rodziców,
3. przeprowadzanie wyborów do rady rodziców, zgodnie z regułami demokracji, w sposób tajny,
4. możliwość współpracy rad rodziców szkół lub placówek różnych typów i rodzajów. Proponowane nowe brzmienie art. 54 ust. 1 i 1 a w sposób bezpośredni formułuje kompetencje rady rodziców szkoły lub placówki w takich sprawach, jak: program wychowawczy, plan finansowy czy perspektywiczny plan rozwoju. Prawo rodziców do współtworzenia programu wychowawczego szkoły lub placówki znajduje wprost podstawę w art. 48 Konstytucji RP i nie może być ograniczane jedynie do wyrażania opinii. Roczny plan finansowy oraz perspektywiczny plan rozwoju są na tyle ważnymi dokumentami każdej szkoły i placówki, że przed ich uchwaleniem winny być obligatoryjnie konsultowane z rodzicami. Jest to konieczne, jeśli się zważy, że rodzice z własnych dobrowolnie zbieranych funduszy wspierają, działalność statutową szkół i placówek, a także, jeśli oczekuje się od rady rodziców odgrywania aktywnej roli w kreowaniu wizji każdej szkoły lub placówki. Zgodnie z zapisem art. 2 działające w dniu wejścia w życie ustawy dotychczasowe rady rodziców, bądź reprezentacje rodziców o innej nazwie,

winny dostosować swoją działalność do nowych przepisów do końca sierpnia 2001 r.

Projektowana ustawa nie rodzi skutków finansowych, oraz nie jest objęta prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, dnia 26 stycznia 2001 r.

Pan
Maciej Płażyński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

**Opinia
w sprawie zgodności poselskiego projektu ustawy
o zmianie ustawy o systemie oświaty
z prawem Unii Europejskiej**

Na podstawie art. 31 ust. 7 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. - Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 1998 r. Nr 44, poz. 618 z późn. zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Przedłożony do zaopiniowania poselski projekt ustawy o zmianie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329) obejmuje zmiany wprowadzające: obligatoryjność działania i skład rady rodziców, tryb przeprowadzania wyborów do rad oraz zakres ich uprawnień.

2. Stan prawa wspólnotowego materii objętej projektem ustawy

Stosownie do art. 149 ust. 1 (dawniej art. 126) Traktatu o utworzeniu Wspólnoty Europejskiej, Wspólnota przyczynia się do podnoszenia poziomu oświaty zachęcając państwa członkowskie do współpracy oraz, jeśli jest to konieczne, wspiera i uzupełnia ich działalność, jednocześnie całkowicie respektując odpowiedzialność państw członkowskich za treści nauczania, organizację systemu oświaty oraz ich różnorodność kulturową i językową.

3. Układ Europejski

Art. 76 Układu Europejskiego (UE) przewiduje współpracę pomiędzy Polską i Wspólnotami w dziedzinie edukacji i kształcenia mającej przyczynić się do podnoszenia poziomu ogólnego wykształcenia i kwalifikacji zawodowych w Polsce, z uwzględnieniem priorytetów strony polskiej. Współpraca ta ma obejmować m.in.: reformę nauczania i kształcenia; dostarczanie wyposażenia dla celów szkolenia; wzajemne uznawanie okresów studiów i dyplomów; nauczanie języków wspólnotowych oraz tłumaczenie; popieranie nauczania w zakresie studiów europejskich w ramach odpowiednich instytucji.

4. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa wspólnotowego i postanowień układu Europejskiego

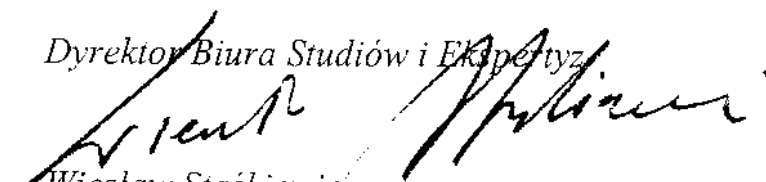
Jak wynika z punktów 2 i 3, zarówno TWE, jak i Układ Europejski przewidują różne formy współpracy w zakresie oświaty. Jednak współpraca ta zakłada, iż treść programów nauczania jak i organizacja systemu oświaty (której to dotyczy opiniowany projekt ustawy) należy do wyłącznej kompetencji państwa członkowskiego, a więc także i stowarzyszonego ze Wspólnotą.

5. Konkluzje

W konkluzji należy stwierdzić, że przedstawiony projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty nie jest objęty zakresem prawa wspólnotowego, ani obowiązkiem dostosowawczym wynikającym z Układu Europejskiego.

Opracował: *Zespół Integracji Europejskiej*

Akceptował: *Dyrektor Biura Studiów i Ekspertyz*

Wiesław Staśkiewiץ

Deskryptory bazy Rex: Unia Europejska, edukacja.

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 31 stycznia 2001 r.

Cena - 0,39 zł + 22% VAT

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
III kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-5-01

Druk nr 2617
Warszawa, 5 lutego 2001 r.

Pan
Maciej Płażyński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku.

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy o systemie oświaty, ustawy - Przepisy wprowadzające reformę ustroju szkolnego oraz niektórych innych ustaw wraz z projektami podstawowych aktów wykonawczych.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Edukacji Narodowej.

Z wyrazami szacunku

(-) Jerzy Buzek

U S T A W A
z dnia
o zmianie ustawy o systemie oświaty, ustawy -
Przepisy wprowadzające reformę ustroju szkolnego oraz niektórych innych
ustaw.

Art. 1

W ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 i Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 28, poz. 153 i Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 117, poz. 759 i Nr 162, poz. 1126, oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 19, poz. 239, Nr 48, poz. 550, Nr 104, poz. 1104, Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1320) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1:

- a) w pkt 4 wyrazy „opieki psychologicznej” zastępuje się wyrazami „pomocy psychologiczno – pedagogicznej”,
- b) w pkt 5a wyrazy „indywidualnych form i programów nauczania” zastępuje się wyrazami „zindywidualizowanego procesu kształcenia, form i programów nauczania oraz zajęć rewalidacyjnych”,
- c) w pkt 13 po wyrazie „pracy” dodaje się wyrazy „oraz przygotowanie uczniów do wyboru kierunku kształcenia i zawodu”;

2) w art. 2:

- a) w pkt 2 skreśla się wyrazy „ogólnokształcące i zawodowe”,
- b) pkt 3 otrzymuje brzmienie:
„3) placówki oświatowo – wychowawcze, placówki pracy pozaszkolnej, w tym ogniska artystyczne, umożliwiające rozwijanie zainteresowań i uzdolnień oraz korzystanie z różnych form wypoczynku i organizacji czasu wolnego,”
- c) po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:
„3a) placówki kształcenia ustawicznego i placówki kształcenia praktycznego, umożliwiające uzyskanie i uzupełnienie wiedzy ogólnej, umiejętności i kwalifikacji zawodowych,”
- d) w pkt 4 wyrazy „oraz inne” zastępuje się wyrazami „, w tym”,
- e) w pkt 5 wyrazy „ośrodki szkolno-wychowawcze, w tym specjalne,” zastępuje się wyrazami „specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze”;

3) w art. 3:

- a) po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) szkole specjalnej lub oddziale specjalnym – należy przez to rozumieć odpowiednio:

a) szkołę lub oddział dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, zorganizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 71b ust. 7 pkt 2,

b) szkołę lub oddział zorganizowane w zakładzie opieki zdrowotnej, w tym w zakładzie opiekuńczo – leczniczym i zakładzie lecznictwa uzdrowiskowego, jednostce pomocy społecznej, w celu kształcenia dzieci i młodzieży przebywających w tym zakładzie lub jednostce, w których stosuje się odpowiednią organizację kształcenia oraz specjalne działania opiekuńczo – wychowawcze, zorganizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 71c ust. 2”,

b) w pkt 4 na końcu dodaje się wyrazy „a także placówkę prowadzoną przez osobę prawną lub fizyczną na zlecenie jednostki samorządu terytorialnego,”,

c) po pkt 11 dodaje się pkt 11a w brzmieniu:

„11a) szkole integracyjnej lub oddziale integracyjnym - należy przez to rozumieć odpowiednio szkołę lub oddział, w których uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego uczą się i wychowują razem z pozostałymi uczniami, zorganizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 71b ust. 7 pkt 3,”;

4) w art. 5:

a) ust. 5b otrzymuje brzmienie:

„5b. Przepisy ust. 5 i 5a nie ograniczają możliwości zakładania i prowadzenia przez jednostki samorządu terytorialnego szkół i placówek, których prowadzenie nie należy do ich zadań własnych, z zastrzeżeniem art. 17 ust. 4, a także ich przekazywania, w drodze porozumienia, innym jednostkom samorządu terytorialnego. Założenie szkoły podstawowej lub gimnazjum przez jednostkę samorządu terytorialnego inną niż gmina wymaga uprzedniego powiadomienia gminy, na obszarze której będzie miała siedzibę ta szkoła.”,

b) po ust. 5b dodaje się ust. 5c – 5e w brzmieniu:

„ 5c. Jednostka samorządu terytorialnego może zlecić osobie prawnej lub fizycznej, prowadzenie placówki publicznej należące do zadań tej jednostki.

5d. Zlecenie, o którym mowa w ust. 5c, następuje w drodze umowy określającej w szczególności: zasady finansowania placówki, warunki i tryb rozwiązania umowy oraz likwidacji placówki lub jej przejęcia przez jednostkę samorządu terytorialnego.

5e. Placówka, o której mowa w ust. 5c, pozostaje nadal placówką publiczną. W sprawach nieuregulowanych w umowie, o której mowa w ust. 5d, stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące placówek publicznych.”,

- c) w ust. 8 skreśla się wyrazy „i 3”;
- 5) art. 5b otrzymuje brzmienie:
„Art. 5b. Prawa i obowiązki nauczycieli przedszkoli, szkół i placówek określa ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 1997 r. Nr 56, poz. 357, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 162, poz. 1118 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 19, poz. 239, Nr 22, poz. 291, Nr 122, poz. 1323 i Nr ..., poz. ...).”;
- 6) w art. 6 w pkt 1 wyrazy „podstaw programowych” zastępuje się wyrazami „podstawy programowej”;
- 7) w art.7:
- a) w ust. 1 w pkt 3 na końcu dodaje się wyrazy „z zastrzeżeniem ust. 1a,”,
- b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:
„1a. W szkole publicznej, w celu prowadzenia nauki języka obcego albo zajęć edukacyjnych nie objętych ramowym planem nauczania, może być zatrudniona osoba niebędąca nauczycielem, posiadająca przygotowanie uznane przez dyrektora szkoły za odpowiednie do prowadzenia tej nauki lub zajęć.
1b. Osobę, o której mowa w ust. 1a, zatrudnia się na zasadach określonych w kodeksie pracy.”,
- c) w ust. 3 w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się wyrazy „przepis ust.1a stosuje się odpowiednio.”;
- 8) w art. 9 w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:
„3) szkoły ponadgimnazjalne:
- a) trzyletnie licea profilowane, których ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego,
- b) szkoły zawodowe o okresie nauczania od 2 do 2,5 roku, których ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, po zdaniu egzaminu, oraz daje możliwość dalszego kształcenia w szkole wymienionej w lit. c,
- c) dwuletnie licea uzupełniające, których ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu, o którym mowa w lit. a,
- d) szkoły policealne o okresie nauczania nie dłuższym niż 2 lata, których ukończenie umożliwia absolwentom szkół wymienionych w lit. a i c uzyskanie świadectwa potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, po zdaniu egzaminu.”;
- 9) w art. 9a w ust. 2:
- a) w pkt 1 po wyrazach „sprawdzianów oraz egzaminów” dodaje się przecinek i wyrazy „o których mowa w art. 9 ust. 1,”,
- b) w pkt 2 po wyrazach „sprawdzianów i egzaminów” dodaje się przecinek i wyrazy „o których mowa w art. 9 ust. 1,”;
- 10) w art. 9c w ust. 2:
- a) w pkt 2 na końcu dodaje się wyrazy „o których mowa w art. 9 ust. 1,”

- b) w pkt 2a po wyrazach „sprawdzianów i egzaminów” dodaje się przecinek i wyrazy „o których mowa w art. 9 ust. 1,”;
- c) w pkt 3 po wyrazach „sprawdzianów i egzaminów” dodaje się przecinek i wyrazy „o których mowa w art. 9 ust. 1,”;
- d) w pkt 4 po wyrazach „sprawdzianów i egzaminów” dodaje się przecinek i wyrazy „o których mowa w art. 9 ust. 1,”;
- 11) w art. 9d po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:
„2a. Działalnością Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i okręgowych komisji egzaminacyjnych kierują dyrektorzy powoływani po przeprowadzeniu konkursu i odwoływani przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może odwołać dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej na wniosek lub po zasięgnięciu opinii dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.
2b. Wicedyrektorów Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i okręgowych komisji egzaminacyjnych powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw oświaty i wychowania na wniosek dyrektora odpowiednio Centralnej Komisji Egzaminacyjnej lub okręgowej komisji egzaminacyjnej.”;
- 12) w art. 10 w ust. 2 po wyrazach „oświaty i wychowania” dodaje się przecinek i wyrazy „a w przypadku szkół artystycznych minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego,”;
- 13) w art. 11 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Świadectwa i dyplomy państwowe wydawane przez uprawnione do tego szkoły, placówki kształcenia ustawicznego, zakłady kształcenia nauczycieli oraz okręgowe komisje egzaminacyjne są dokumentami urzędowymi.”;
- 14) po art. 11 dodaje się art. 11a w brzmieniu:
„Art. 11a. 1. Wykształcenie podstawowe posiada osoba, która ukończyła szkołę podstawową lub ukończyła podstawowe studium zawodowe.
2. Wykształcenie gimnazjalne posiada osoba, która ukończyła gimnazjum.
3. Wykształcenie zasadnicze zawodowe posiada osoba, która:
1) ukończyła zasadniczą szkołę zawodową, szkołę zasadniczą lub inną szkołę równorzędną, albo
2) ukończyła szkołę zawodową, o której mowa w art. 9 ust. 1 pkt 3 lit. b.
4. Wykształcenie średnie posiada osoba, która:
1) ukończyła szkołę ponadpodstawową, z wyjątkiem szkół wymienionych w ust. 3 pkt 1, lub
2) ukończyła szkołę ponadgimnazjalną, z wyjątkiem szkoły wymienionej w ust. 3 pkt 2.”;
- 15) tytuł rozdziału 2 otrzymuje brzmienie:
„Wychowanie przedszkolne, obowiązek szkolny i obowiązek nauki”;
- 16) w art. 14 w ust. 2 wyrazy „podstawy programowe wychowania przedszkolnego, określone” zastępuje się wyrazami „podstawę programową wychowania przedszkolnego określoną”;

17) w art. 16:

a) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Dyrektorzy niepublicznych szkół podstawowych i gimnazjów oraz dyrektorzy publicznych szkół podstawowych i gimnazjów, a także dyrektorzy szkół specjalnych i ośrodków, o których mowa w art. 2 pkt 5, prowadzonych przez osoby fizyczne lub osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego, którym nie ustalono obwodów, o przyjęciu ucznia do szkoły są obowiązani powiadomić dyrektora publicznej szkoły podstawowej lub gimnazjum, w których obwodzie uczeń mieszka, oraz informować go o spełnianiu przez ucznia obowiązku szkolnego.”,

b) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:

„6a. Przepis ust. 6 stosuje się odpowiednio do dyrektora publicznej szkoły podstawowej i publicznego gimnazjum o ustalonym obwodzie, który przyjął do szkoły ucznia zamieszkującego w obwodzie innej szkoły publicznej.”,

c) w ust. 7 po wyrazach „obowiązku szkolnego” dodaje się wyrazy „i obowiązku nauki”;

18) w art. 17:

a) ust. 3a otrzymuje brzmienie:

„3a. Obowiązkiem gminy jest zapewnienie uczniom niepełnosprawnym bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższej szkoły podstawowej, gimnazjum lub placówki wymienionej w art. 2 pkt 5, do której uczniowie zostali skierowani przez organy wymienione w art. 71b ust. 5 – 5b.”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Rada gminy, z uwzględnieniem ust. 1 i 2, ustala plan sieci publicznych szkół podstawowych i gimnazjów prowadzonych przez gminę, a także określa granice obwodów publicznych szkół podstawowych i gimnazjów, z wyjątkiem specjalnych, mających siedzibę na obszarze gminy, z zastrzeżeniem art. 58 ust. 2. W przypadku publicznych szkół podstawowych i gimnazjów prowadzonych przez inne organy, określenie granic ich obwodów następuje w uzgodnieniu z tymi organami. Uchwała rady gminy podlega ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym.”,

c) w ust. 5 w zdaniu pierwszym kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy „z uwzględnieniem szkół ponadgimnazjalnych prowadzonych przez gminy lub samorząd województwa, mających siedzibę na obszarze powiatu, tak aby umożliwić młodzieży zamieszkałej na obszarze powiatu realizację obowiązku nauki.”;

19) w art. 22:

a) w ust. 1 skreśla się pkt 5,

b) w ust. 2:

- pkt 7 otrzymuje brzmienie:
 - „7) organizację roku szkolnego, uwzględniając terminy rozpoczęcia i kończenia zajęć dydaktyczno – wychowawczych, przerw świątecznych i ferii szkolnych,”
- skreśla się pkt 9,
- pkt 12 otrzymuje brzmienie:
 - „12) warunki i sposób organizowania przez szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki, z uwzględnieniem celów edukacyjnych i wychowawczych oraz bezpieczeństwa uczniów,”;
- 20) w art. 23 skreśla się ust. 3;
- 21) w art. 24:
 - a) skreśla się ust. 3,
 - b) w ust. 4 skreśla się wyrazy „i specjalności”,
 - c) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:
 - „5. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, na wniosek właściwych ministrów, określi, w drodze rozporządzenia, warunki prowadzenia przez szkoły kształcenia w zawodach nie objętych klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego, z uwzględnieniem w szczególności potrzeb lokalnego rynku pracy.”;
- 22) w art. 30:
 - a) w ust. 1 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu: „W przypadku odwołania kuratora oświaty, wojewoda, z dniem odwołania kuratora, powierza pełnienie jego obowiązków wicekuratorowi oświaty.”,
 - b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
 - „2. Kandydata na stanowisko kuratora oświaty wyłania się w drodze konkursu ogłaszanego przez wojewodę najpóźniej w ciągu miesiąca od dnia, w którym nastąpiło odwołanie kuratora.”,
 - c) po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:
 - „2a. Kandydatem na stanowisko kuratora oświaty może być nauczyciel mianowany lub dyplomowany posiadający wykształcenie wyższe magisterskie lub nauczyciel akademicki. Kandydat na stanowisko kuratora oświaty powinien posiadać co najmniej 7-letni staż pracy w swoim zawodzie.
 - 2b. Konkurs na stanowisko kuratora oświaty przeprowadza komisja konkursowa powoływana przez wojewodę. W skład komisji konkursowej wchodzi po dwóch przedstawicieli:
 - 1) ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania,
 - 2) wojewody,
 - 3) sejmiku województwa
 oraz po jednym przedstawicielu wojewódzkich struktur związków zawodowych o zasięgu ogólnokrajowym, zrzeszających nauczycieli.”;
- 23) w art. 31 po pkt 6 dodaje się pkt 6a w brzmieniu:

- „6a) opiniuje arkusze organizacji publicznych szkół i placówek w zakresie ich zgodności z przepisami, przedkładane przez organy prowadzące szkoły i placówki przed zatwierdzeniem arkuszy,”;
- 24) w art. 32a w ust. 4 po wyrazach „W odniesieniu do” dodaje się wyraz „publicznych” oraz skreśla się wyrazy „art. 10 ust. 2,”;
- 25) w art. 32b wyrazy „z ministrem właściwym do spraw transportu” zastępuje się wyrazami „z ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej”;
- 26) w art. 34:
- a) w ust. 1 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy „z zastrzeżeniem ust. 5.”;
- b) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:
„5. Przepisów ust. 1 i 4 nie stosuje się, jeżeli naruszenie przepisów ustawy nastąpiło w uchwale organu jednostki samorządu terytorialnego. W tym przypadku kurator oświaty jest obowiązany niezwłocznie powiadomić o naruszeniu przepisów ustawy wojewodę.”;
- 27) w art. 35:
- a) w ust. 2a kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy „który sprawuje kurator oświaty.”;
- b) w ust. 4 wyrazy „a w szkołach zawodowych” zastępuje się wyrazami „a w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe oraz u pracodawców, u których jest organizowana praktyczna nauka zawodu”;
- c) w ust. 5 po wyrazach „w art. 32a” dodaje się wyrazy „i 32b”;
- 28) w art. 36 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Szkołą lub placówką może również kierować osoba niebędąca nauczycielem, powołana na stanowisko dyrektora przez organ prowadzący, z tym że osoba ta nie może sprawować nadzoru pedagogicznego. W tym przypadku nadzór pedagogiczny sprawuje nauczyciel zajmujący inne stanowisko kierownicze w szkole lub placówce.”;
- 29) w art. 36a:
- a) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:
„4a. Do czasu powierzenia stanowiska dyrektora, zgodnie z ust. 3 lub 4, organ prowadzący może powierzyć pełnienie obowiązków dyrektora szkoły nauczycielowi tej szkoły, jednak nie dłużej niż na okres 6 miesięcy.”;
- b) w ust. 5 w pkt 1 w lit. d skreśla się wyrazy „a w przypadku placówek opieki całkowitej – rady placówki,”;
- c) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:
„5a. W przypadku zespołów szkół lub placówek, w których zachowano odrębne rady pedagogiczne, w skład komisji konkursowej wchodzi dwóch wspólnych przedstawicieli rad pedagogicznych.”;
- d) w ust. 8 w zdaniu drugim po wyrazach „W uzasadnionych przypadkach” dodaje się przecinek i wyrazy „w uzgodnieniu z kuratorem oświaty,”;
- e) po ust. 9 dodaje się ust. 9a w brzmieniu:

- „9a. Przepisy ust. 1 - 9 stosuje się odpowiednio do osoby, o której mowa w art. 36 ust. 2.”,
- f) w ust. 10 wyrazy „ust. 1 – 9” zastępuje się wyrazami „ust. 1 – 9a”;
- 30) w art. 38 w pkt 2 po wyrazach „w przypadkach szczególnie uzasadnionych” dodaje się przecinek i wyrazy „po zasięgnięciu opinii kuratora oświaty, a w przypadku szkoły artystycznej po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego,”;
- 31) po art. 38 dodaje się art. 38a w brzmieniu:
„Art. 38a. Przepisy art. 38 stosuje się odpowiednio do osoby, o której mowa w art. 36 ust. 2.”;
- 32) w art. 39:
- a) w ust. 1 w pkt 2 na końcu dodaje się wyrazy „z zastrzeżeniem art. 36 ust. 2,”;
- b) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:
„4a. Dyrektor liceum profilowanego, w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę oraz po zasięgnięciu opinii kuratora oświaty, ustala profile kształcenia prowadzone w tym liceum.”;
- c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:
„5. Dyrektor szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe, w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę i po zasięgnięciu opinii kuratora oświaty oraz opinii odpowiednio wojewódzkiej lub powiatowej rady zatrudnienia, ustala zawody, w których kształci szkoła.”;
- 33) w art. 51:
- a) w ust. 1 po wyrazie „wchodzą” dodaje się przecinek i wyrazy „z zastrzeżeniem ust. 1a,”;
- b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
„1a. W skład rady szkoły w szkołach podstawowych nie wchodzi uczniowie, a w gimnazjach udział uczniów w radzie szkoły nie jest obowiązkowy.”;
- c) ust. 9 otrzymuje brzmienie:
„9. Powstanie rady szkoły lub placówki organizuje dyrektor szkoły lub placówki na wniosek rady rodziców.”;
- 34) w art. 58:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Szkołę lub placówkę publiczną zakłada się na podstawie aktu założycielskiego, który określa jej typ, nazwę i siedzibę.”;
- b) w ust. 2 w zdaniu drugim wyraz „gmina” zastępuje się wyrazami „jednostka samorządu terytorialnego”;
- 35) w art. 59 w ust. 2 zdanie drugie otrzymuje brzmienie: „W przypadku szkoły i placówki artystycznej wymagana jest pozytywna opinia ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.”;
- 36) w art. 60 w ust. 3 w zdaniu pierwszym po wyrazach „Kurator oświaty” dodaje się przecinek i wyrazy „a przypadku szkół i placówek

artystycznych minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego,”;

37) w art. 62:

a) w ust. 1b po wyrazach „z oddziałami specjalnymi,” dodaje się wyrazy „szkół w zakładach opieki zdrowotnej, w tym w zakładach lecznictwa uzdrowiskowego, w domach pomocy społecznej, szkół dla dorosłych,” a po wyrazach „art. 5 ust. 3b” dodaje się wyrazy „i art. 35 ust. 2a”;

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Organ prowadzący zespół szkół lub placówek może wyłączyć z zespołu niektóre szkoły lub placówki, włączyć do zespołu inne szkoły lub placówki, a także może rozwiązać zespół. W przypadku wyłączenia szkół lub placówek z zespołu oraz rozwiązania zespołu, przepisów art. 58 i 59 nie stosuje się.”;

38) w art. 64:

a) w pkt 1 wyraz „lekcyjne” zastępuje się wyrazem „edukacyjne”;

b) w pkt 2 wyraz „lekcyjne” zastępuje się wyrazem „edukacyjne”;

c) w pkt 3 wyrazy „korekcyjno – wyrównawcze” zastępuje się wyrazami „dydaktyczno – wyrównawcze i specjalistyczne”;

d) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe - praktyczna nauka zawodu.”;

39) w art. 68 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje, organizację oraz sposób działania placówek kształcenia ustawicznego i placówek kształcenia praktycznego, w tym ośrodków dokształcania i doskonalenia zawodowego, uwzględniając w szczególności możliwość uzyskania lub uzupełniania przez młodzież i osoby dorosłe kwalifikacji zawodowych w dostosowaniu do wymogów rynku pracy, a także może określić formy kształcenia w tych placówkach, za które mogą być pobierane opłaty, biorąc pod uwagę koszty kształcenia.”;

40) art. 70 otrzymuje brzmienie:

„Art. 70. 1. Praktyczna nauka zawodu może odbywać się w placówkach kształcenia ustawicznego, placówkach kształcenia praktycznego, warsztatach szkolnych, pracowniach szkolnych, szkolnych gospodarstwach pomocniczych, u pracodawców, a także w indywidualnych gospodarstwach rolnych.

2. Praktyczna nauka zawodu odbywa się w podmiotach, o których mowa w ust. 1, na podstawie umowy zawartej pomiędzy szkołą a tym podmiotem. Umowa powinna określać w szczególności sposób ponoszenia kosztów realizowania praktycznej nauki zawodu.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do praktycznej nauki zawodu organizowanej przez szkołę w swoich warsztatach, pracowniach szkolnych oraz szkolnych gospodarstwach pomocniczych dla uczniów tej szkoły.

4. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb organizowania praktycznej nauki zawodu w warsztatach szkolnych, pracowniach szkolnych i szkolnych gospodarstwach pomocniczych, a także w innych podmiotach wymienionych w ust. 1, uwzględniając w szczególności zakres spraw, które powinny być określone w umowie, o której mowa w ust. 2, w tym prawa i obowiązki podmiotów, o których mowa w ust. 1, kwalifikacje wymagane od osób prowadzących praktyczną naukę zawodu i przysługujące im uprawnienia.

5. Przepisy ust. 1, 2 i 4 stosuje się odpowiednio do młodocianych pracowników odbywających praktyczną naukę zawodu w ramach odbywania przygotowania zawodowego. W przypadku młodocianego pracownika umowę z podmiotem, o którym mowa w ust. 1, zawiera pracodawca, który zatrudnia tego młodocianego.”;

41) w art. 71:

a) w ust. 1 w pkt 2 wyrazy „oraz innych” zastępuje się wyrazami „, w tym”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, powinno uwzględniać warunki zaspokajania potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci i młodzieży, pomoc dzieciom i młodzieży w wyborze kierunku dalszego kształcenia i zawodu, realizację zadań profilaktycznych i wspierających rolę wychowawczą i edukacyjną szkoły i rodziny oraz udzielanie pomocy dzieciom i młodzieży przez wolontariuszy.”;

42) w art. 71b:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Kształceniem specjalnym obejmuje się dzieci i młodzież z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi, wymagające stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy. Kształcenie to może być prowadzone w formie nauki w szkołach ogólnodostępnych, szkołach lub oddziałach integracyjnych, szkołach lub oddziałach specjalnych i ośrodkach, o których mowa w art. 2 pkt 5.”,

b) w ust. 2 wyrazy „formy kształcenia i wychowania, które stosownie do potrzeb umożliwiają” zastępuje się wyrazami „kształcenie i wychowanie, które stosownie do potrzeb umożliwia”,

c) po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:

„2a. W przedszkolach i szkołach podstawowych, w tym specjalnych, oraz w ośrodkach, o których mowa w art. 2 pkt 5, może być organizowane wczesne wspomaganie rozwoju dziecka mające na celu stymulowanie psychofizycznego rozwoju dziecka od chwili wykrycia

niepełnosprawności do podjęcia nauki w szkole, prowadzone bezpośrednio z dzieckiem oraz jego rodziną.

2b. Dyrektorzy przedszkoli specjalnych i szkół podstawowych specjalnych oraz ośrodków, o których mowa w art. 2 pkt 5, a także dyrektorzy właściwych ze względu na miejsce zamieszkania dziecka szkół podstawowych ogólnodostępnych i integracyjnych mogą organizować wczesne wspomaganie rozwoju dziecka, w porozumieniu z organami prowadzącymi.”;

d) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Opinie o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka oraz orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego albo indywidualnego nauczania, a także o potrzebie zajęć rewalidacyjno - wychowawczych, organizowanych zgodnie z odrębnymi przepisami, wydają zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno – pedagogicznych, w tym publicznych poradniach specjalistycznych. Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego określa zalecane formy kształcenia specjalnego, z uwzględnieniem rodzaju zaburzeń i odchyleń rozwojowych.”,

e) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Starosta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, na wniosek rodziców, zapewnia odpowiednią formę kształcenia, uwzględniając rodzaj zaburzeń i odchyleń rozwojowych, z zastrzeżeniem ust. 5a, a dyrektor szkoły, do której uczęszcza uczeń posiadający orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania, w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę, organizuje indywidualne nauczanie.”,

f) po ust. 5 dodaje się ust. 5a i 5b w brzmieniu:

„5a. Jeżeli orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego zaleca kształcenie dziecka odpowiednio w przedszkolu, szkole podstawowej lub gimnazjum, ogólnodostępnych lub integracyjnych, odpowiednią formę kształcenia, na wniosek rodziców, zapewnia wójt właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka.

5b. Jeżeli powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka nie prowadzi szkoły specjalnej lub ośrodka, o którym mowa w art. 2 pkt 5, odpowiednich ze względu na rodzaj zaburzeń i odchyleń rozwojowych, starosta tego powiatu kieruje dziecko do najbliższego powiatu prowadzącego taką szkołę lub ośrodek. Starosta najbliższego powiatu prowadzącego taką szkołę lub ośrodek nie może odmówić przyjęcia dziecka do szkoły lub ośrodka.”,

g) dodaje się ust. 7 i 8 w brzmieniu:

„7. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) warunki organizowania wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci, o których mowa w ust. 2a, z uwzględnieniem w szczególności form współpracy z rodziną dziecka,
 - 2) warunki organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży, o których mowa w ust. 1, w przedszkolach i szkołach lub oddziałach specjalnych oraz w ośrodkach, o których mowa w art. 2 pkt 5, uwzględniając szczególne potrzeby psychofizyczne i edukacyjne tych dzieci i młodzieży,
 - 3) warunki organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży, o których mowa w ust. 1, w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych oraz przedszkolach i szkołach lub oddziałach integracyjnych, uwzględniając w szczególności konieczność dostosowania programów nauczania oraz metod pracy do koncepcji programowej i organizacyjnej kształcenia w formach integracyjnych, a także zatrudnienie specjalistów dla jej realizacji.
8. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb organizowania indywidualnego nauczania, o którym mowa w ust. 1a, uwzględniając w szczególności wymiar godzin zajęć edukacyjnych realizowanych bezpośrednio z uczniem.”;
- 43) po art. 71b dodaje się art. 71c w brzmieniu:
„Art. 71c. 1. Zakład opieki zdrowotnej, w tym zakład opiekuńczo – leczniczy i zakład lecznictwa uzdrowiskowego, jednostka pomocy społecznej, w których zorganizowana jest szkoła specjalna, zapewnia korzystanie z pomieszczeń dla prowadzenia zajęć edukacyjnych i wychowawczych. Warunki korzystania z pomieszczeń oraz ponoszenia kosztów ich utrzymania określa umowa zawarta pomiędzy zakładem a organem prowadzącym szkołę.
2. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, określi, w drodze rozporządzenia, organizację kształcenia oraz warunki i formy realizowania specjalnych działań opiekuńczo – wychowawczych w szkołach, o których mowa w ust. 1, uwzględniając szczególne potrzeby psychofizyczne dzieci i młodzieży.”;
- 44) w art. 77 w ust. 1 skreśla się wyrazy „opiekuńczo – wychowawczych i resocjalizacyjnych”;
- 45) po art. 77 dodaje się art. 77a w brzmieniu:
„Art. 77a.1. W celu doskonalenia zawodowego nauczycieli mogą być tworzone placówki doskonalenia nauczycieli, zwane dalej „placówkami doskonalenia”.
2. Doskonalenie zawodowe nauczycieli prowadzą również nauczyciele, którym powierzono zadania doradców metodycznych.
3. Niepubliczne placówki doskonalenia mogą zakładać i prowadzić osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego oraz osoby fizyczne. W zakresie nieuregulowanym w przepisach wydanych na

- podstawie art. 78 ust. 1 do niepublicznych placówek doskonalenia stosuje się przepisy rozdziału 8.”;
- 46) w art. 78:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb tworzenia, przekształcania i likwidowania oraz organizację i sposób działania placówek doskonalenia, w tym zakres ich działalności obowiązkowej oraz zadania doradców metodycznych, warunki i tryb powierzania nauczycielom zadań doradcy metodycznego, z uwzględnieniem zapewnienia nauczycielom dostępu do form doskonalenia umożliwiających podnoszenie wiedzy ogólnej i umiejętności zawodowych.”;
- b) w ust. 3 skreśla się wyraz „publicznych”;
- 47) w art. 79:
- a) w ust. 2 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy „z zastrzeżeniem ust. 2a.”;
- b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
- „2a. Szkoły i placówki artystyczne mogą uzyskiwać środki finansowe z tytułu działalności usługowej, wydawniczej i szkoleniowej oraz z innych źródeł określonych w przepisach o finansach publicznych. Środki te są przekazywane na rachunek środków specjalnych tych szkół lub placówek z przeznaczeniem na poprawę warunków realizacji ustawowych i statutowych zadań szkoły lub placówki.”;
- c) w ust. 3 po wyrazach „ust. 2” dodaje się wyrazy „i 2a”;
- 48) w art. 82 w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
- „2) określenie typu szkoły lub rodzaju placówki oraz daty rozpoczęcia jej funkcjonowania, w przypadku liceum profilowanego - profili kształcenia, a w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe - nazw zawodów, w jakich szkoła będzie kształcić”;
- 49) w art. 90 w ust. 3a wyraz „typu” zastępuje się wyrazem „rodzaju”;
- 50) po art. 90 dodaje się art. 90a w brzmieniu:
- „Art. 90a. Osoba prowadząca szkoły niepubliczne różnych typów lub placówki niepubliczne może dla celów organizacyjnych połączyć je w zespół i określić zasady działania zespołu. Połączenie nie narusza odrębności szkół lub placówek w zakresie określonym w ustawie, w szczególności w zakresie wpisywania do ewidencji i wykreślenia z niej, uzyskiwania i utraty uprawnień szkoły publicznej oraz uzyskiwania dotacji.”;
- 51) po art. 95 dodaje się art. 95a w brzmieniu:
- „Art. 95a. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, określi, w drodze rozporządzenia, ogólne przepisy bezpieczeństwa i higieny obowiązujące w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach, z uwzględnieniem w szczególności warunków pracy i nauki w czasie pobytu w szkole, w tym w

warsztatach, laboratoriach i pracowniach szkolnych oraz w czasie zajęć z wychowania fizycznego, w czasie zawodów sportowych i wycieczek turystycznych oraz postępowanie w sprawach wypadków uczniów.”;

- 52) użyte w ustawie w różnych przypadkach wyrazy „minister właściwy do spraw kultury” zastępuje się wyrazami „minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego” użytymi w tych samych przypadkach.

Art. 2

W ustawie z dnia 8 stycznia 1999 r. - Przepisy wprowadzające reformę ustroju szkolnego (Dz. U. Nr 12, poz. 96 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 104, poz. 1104 i Nr 122, poz. 1312) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 w ust. 1 w nawiasie po wyrazach „poz. 943” dodaje się przecinek a wyrazy „oraz z 1998 r. Nr 117, poz. 759 i Nr 162, poz. 1126” zastępuje się wyrazami „z 1998 r. Nr 117, poz. 759 i Nr 162, poz. 1126 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 19, poz. 239, Nr 48, poz. 550, Nr 104, poz. 1104, Nr 120, poz. 1268, Nr 122, poz. 1320 i Nr ..., poz. ...”;
- 2) w art. 2:
 - a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Licea profilowane oraz szkoły zawodowe są tworzone z dniem 1 września 2002 r.”,
 - b) dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:

„4. Licea uzupełniające są tworzone z dniem 1 września 2004 r.
5. Szkoły policealne, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 3 lit. d ustawy o systemie oświaty, są tworzone z dniem 1 września 2005 r.”;
- 3) po art. 2 dodaje się art. 2a -2d w brzmieniu:

„Art. 2a. 1. Z dniem 1 września 2001 r., a w przypadku szkół dla dorosłych – z dniem 1 września 2003 r., likwiduje się klasę pierwszą, a w latach następnych kolejne klasy dotychczasowej szkoły zasadniczej i szkół średnich, z wyjątkiem technikum na podbudowie programowej szkoły zasadniczej oraz szkoły policealnej i szkoły pomaturalnej, z zastrzeżeniem art. 6a.
2. Na rok szkolny 2001/2002, a w przypadku szkół dla dorosłych – na rok szkolny 2003/2004, nie prowadzi się rekrutacji kandydatów do klasy pierwszej dotychczasowej szkoły zasadniczej i szkół średnich, z wyjątkiem technikum na podbudowie programowej szkoły zasadniczej oraz szkoły policealnej i szkoły pomaturalnej.
Art. 2b.1. Z dniem 1 września 2004 r., a w przypadku szkół dla dorosłych – z dniem 1 września 2006 r., likwiduje się klasę pierwszą, a w latach następnych kolejne klasy dotychczasowego technikum na podbudowie programowej szkoły zasadniczej, z zastrzeżeniem art. 6a.

2. Na rok szkolny 2004/2005, a w przypadku szkół dla dorosłych – na rok szkolny 2006/2007, nie prowadzi się rekrutacji kandydatów do klasy pierwszej technikum wymienionego w ust. 1.

Art. 2c.1. Z dniem 1 września 2002 r. organy prowadzące dotychczasowe szkoły zasadnicze oraz szkoły średnie, z wyjątkiem techników na podbudowie programowej szkoły zasadniczej, szkół policealnych i szkół pomaturalnych oraz szkół dla dorosłych - przekształca je w szkoły ponadgimnazjalne, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 3 lit. a i b ustawy o systemie oświaty.

2. Organ prowadzący może w okresie od 1 września 2002 r. do 31 sierpnia 2004 r. prowadzić w dotychczasowej szkole ponadpodstawowej dla dorosłych oddziały szkoły ponadgimnazjalnej dla dorosłych.

3. Z dniem 1 września 2004 r. organy prowadzące dotychczasowe technika na podbudowie programowej szkoły zasadniczej oraz dotychczasowe szkoły ponadpodstawowe dla dorosłych - przekształca je w szkoły ponadgimnazjalne, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 3 lit. a – c ustawy o systemie oświaty, po zasięgnięciu opinii kuratora oświaty oraz urzędu pracy i rady zatrudnienia odpowiednio powiatowych lub wojewódzkich.

4. Z dniem 1 września 2005 r. dotychczasowe szkoły policealne i szkoły pomaturalne - stają się szkołami policealnymi, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 3 lit. d ustawy o systemie oświaty.

5. Przepisów ust. 1-4 nie stosuje się, jeżeli organ prowadzący dotychczasową szkołę ponadpodstawową postanowił o stopniowej likwidacji szkoły z zapewnieniem możliwości jej ukończenia przez dotychczasowych uczniów.

6. Przepisy ust. 1-4 nie uchybiają uprawnieniom organów prowadzących do zakładania szkół, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 3 ustawy o systemie oświaty.

Art. 2d. Przepisy art. 2a–2c stosuje się odpowiednio do dotychczasowych ponadpodstawowych szkół specjalnych oraz szkół dwujęzycznych o wydłużonym cyklu kształcenia.”;

4) w art. 3 w ust. 1 skreśla się pkt 2;

5) po art. 6 dodaje się art. 6a-6c w brzmieniu:

„Art. 6a.1. Uczniowie dotychczasowej szkoły ponadpodstawowej, którzy nie ukończą klasy ulegającej likwidacji i nie uzyskają tym samym promocji do klasy programowo wyższej, mogą jednorazowo powtórzyć tę klasę i kontynuować naukę w zakresie szkoły ponadpodstawowej w oddziale zbiorczym dla uczniów niepromowanych lub w szkole dla dorosłych, z zastrzeżeniem ust. 3.

2. Organ prowadzący dotychczasowe szkoły ponadpodstawowe zorganizują dla uczniów, o których mowa w ust. 1, oddziały zbiorcze obejmujące odpowiednie klasy dotychczasowej szkoły ponadpodstawowej albo zapewnią tym uczniom możliwość kontynuowania nauki w zakresie szkoły ponadpodstawowej w innej formie.

3. Uczniowie klas drugich dotychczasowych szkół ponadpodstawowych, z wyjątkiem uczniów techników na podbudowie programowej szkoły zasadniczej, uczniów szkół policealnych i pomaturalnych oraz uczniów szkół ponadpodstawowych dla dorosłych, którzy w roku szkolnym 2001/2002 nie uzyskają promocji do klasy trzeciej, mogą z dniem 1 września 2002 r. podjąć naukę odpowiednio w klasie pierwszej liceum profilowanego lub szkoły zawodowej.

4. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio w roku szkolnym 2003/2004 do uczniów dotychczasowych szkół ponadpodstawowych dla dorosłych.

Art. 6b.1. W szkołach ponadgimnazjalnych utworzonych w wyniku przekształcenia dotychczasowych szkół ponadpodstawowych prowadzi się klasy dotychczasowych szkół ponadpodstawowych aż do czasu likwidacji tych klas zgodnie z przepisami art. 2a i 2b.

2. Do klas, o których mowa w ust. 1, oraz oddziałów zbiorczych, o których mowa w art. 6a ust. 1 i 2, stosuje się przepisy dotyczące dotychczasowych szkół ponadpodstawowych.

3. Uczniowie klas i oddziałów, o których mowa w ust. 1 i 2, otrzymują świadectwa i dyplomy ustalone dla dotychczasowych szkół ponadpodstawowych, opatrzone pieczęciami dotychczasowej szkoły ponadpodstawowej.

Art. 6c. W przypadku postawienia w stan likwidacji dotychczasowej szkoły ponadpodstawowej, do czasu zakończenia cyklu kształcenia przez wszystkie klasy, szkoła ta działa zgodnie z przepisami dotyczącymi dotychczasowych szkół ponadpodstawowych.”;

6) po art. 7 dodaje się art. 7a w brzmieniu:

„Art. 7a.1. Dyrektorzy dotychczasowych publicznych szkół ponadpodstawowych, z dniem przekształcenia tych szkół w szkoły ponadgimnazjalne, stają się dyrektorami szkół ponadgimnazjalnych i zajmują to stanowisko do końca okresu, na jaki im powierzono stanowisko dyrektora dotychczasowej szkoły ponadpodstawowej.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do dyrektorów zespołów szkół, w skład których wchodzi dotychczasowe szkoły ponadpodstawowe.”;

7) po art. 10 dodaje się art. 10a –10g w brzmieniu:

„Art. 10a. Rady powiatów, po uzgodnieniu z kuratorem oświaty oraz po zasięgnięciu opinii powiatowego urzędu pracy i powiatowej rady zatrudnienia, w terminie do dnia 31 sierpnia 2001 r., ustalą i ogłoszą plany sieci publicznych szkół ponadgimnazjalnych, o których mowa w art. 2 ust. 3.

Art. 10b. Organy prowadzące dotychczasowe publiczne szkoły ponadpodstawowe, w terminie do dnia 31 grudnia 2001 r., przygotowują dokumenty związane odpowiednio z przekształceniem lub likwidacją dotychczasowych szkół ponadpodstawowych oraz tworzeniem szkół ponadgimnazjalnych w roku szkolnym 2002/2003, w szczególności akty

przekształcenia lub likwidacji dotychczasowych szkół ponadpodstawowych oraz akty założycielskie i statuty szkół nowozakładanych.

Art. 10c. 1. Dyrektorzy dotychczasowych publicznych szkół ponadpodstawowych, które podlegają przekształceniu w szkoły ponadgimnazjalne, są obowiązani co najmniej na 6 miesięcy przed dniem przekształcenia:

- 1) sporządzić wykazy nauczycieli, którzy w związku z przekształceniem szkół nie będą mogli być zatrudnieni w pełnym wymiarze w szkole ponadgimnazjalnej,
- 2) poinformować zainteresowanych nauczycieli o umieszczeniu w wykazie, o którym mowa w pkt 1,
- 3) przekazać wykazy, o których mowa w pkt 1, do wiadomości organowi prowadzącemu szkołę i kuratorowi oświaty,
- 4) ustalić w przypadku dyrektorów szkół przekształcanych w licea profilowane planowane profile kształcenia, a w przypadku dyrektorów szkół przekształcanych w szkoły zawodowe planowane zawody, z uwzględnieniem odpowiednio art. 39 ust. 4a i 5 ustawy o systemie oświaty.

2. Do nauczycieli, o których mowa w ust. 1 pkt 1, stosuje się odpowiednio art. 20 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 1997 r. Nr 56, poz. 357, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 162, poz. 1118 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 19, poz. 239, Nr 22, poz. 291, Nr 122, poz. 1323 i Nr ..., poz. ...).

3. Nauczyciele nieumieszczeni w wykazie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, oraz inni pracownicy dotychczasowej publicznej szkoły ponadpodstawowej przekształcanej w szkołę ponadgimnazjalną stają się pracownikami szkoły ponadgimnazjalnej z dniem przekształcenia.

Art. 10d. Starostowie oraz osoby prawne i osoby fizyczne, o których mowa w art. 11a, przedstawia właściwym kuratorom oświaty:

- 1) w terminie do dnia 31 stycznia 2002 r. informację o siedzibach szkół ponadgimnazjalnych rozpoczynających działalność z dniem 1 września 2002 r.,
- 2) w terminie do dnia 15 marca 2002 r. informację o planowanych profilach kształcenia w poszczególnych liceach profilowanych, kierunkach kształcenia zawodowego w szkołach zawodowych rozpoczynających działalność z dniem 1 września 2002 r. oraz o liczbie miejsc w tych szkołach, a także liczbie miejsc w internatach i bursach.

Art. 10e.1. Kuratorzy oświaty, w terminie do dnia 15 kwietnia 2002 r., opracują i prześlą dyrektorom gimnazjów na obszarze województwa, zbiorczą informację dla absolwentów gimnazjów zawierającą wskazanie publicznych szkół ponadgimnazjalnych na obszarze województwa rozpoczynających działalność z dniem 1 września 2002 r. oraz prowadzonych w nich profili i kierunków kształcenia zawodowego.

2. Organy prowadzące publiczne szkoły ponadgimnazjalne, w terminie 14 dni po zakończeniu rekrutacji do tych szkół na rok szkolny 2002/2003, są obowiązane powiadomić kuratora oświaty o liczbie kandydatów przyjętych do poszczególnych szkół oraz o wolnych miejscach w tych szkołach.

Art. 10f. Kuratorzy oświaty zorganizują system informacji dla kandydatów do szkół ponadgimnazjalnych na obszarze województwa.

Art. 10g.1. Dyrektorzy szkół, o których mowa w art. 7a, w terminie do dnia 20 maja 2002 r., przygotowują i przedstawiają organom prowadzącym arkusze organizacji szkół ponadgimnazjalnych w roku szkolnym 2002/2003.

2. Organy prowadzące, w terminie do dnia 15 czerwca 2002 r., po zasięgnięciu opinii kuratora oświaty, zatwierdzą arkusze organizacji publicznych szkół ponadgimnazjalnych.”;

8) po art. 11 dodaje się art. 11a-11c w brzmieniu:

„Art. 11a. Osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego oraz osoby fizyczne, zamierzające założyć publiczne szkoły ponadgimnazjalne w terminach wymienionych w art. 2 ust. 3-5, są obowiązane złożyć do właściwych organów wnioski o udzielenie zezwolenia na założenie tych szkół nie później niż na 6 miesięcy przed końcem roku kalendarzowego poprzedzającego rok, w którym ma być utworzona dana szkoła.

Art. 11b.1. Osoby prawne i osoby fizyczne zamierzające założyć niepubliczne szkoły ponadgimnazjalne w terminach wymienionych w art. 2 ust. 3-5, są obowiązane złożyć wnioski o wpis do ewidencji, nie później niż na 6 miesięcy przed końcem roku kalendarzowego poprzedzającego rok, w którym ma być utworzona dana szkoła.

2. Osoby prawne i osoby fizyczne prowadzące dotychczasowe niepubliczne szkoły ponadpodstawowe przekształcane zgodnie z art. 2c w szkoły ponadgimnazjalne, są obowiązane, nie później niż do dnia 31 maja roku, w którym następuje przekształcenie danego typu szkoły, złożyć wnioski o dokonanie zmian we wpisach do ewidencji, dotyczące przekształcenia dotychczasowych szkół ponadpodstawowych w szkoły ponadgimnazjalne.

3. Przepisy art. 10b i art. 10d stosuje się odpowiednio do osób prowadzących dotychczasowe niepubliczne szkoły ponadpodstawowe.

4. W przypadku przekształcenia dotychczasowej niepublicznej szkoły ponadpodstawowej posiadającej uprawnienia szkoły publicznej w szkołę ponadgimnazjalną, szkoła ta zachowuje uprawnienia szkoły publicznej.

Art. 11c. Przepisu art. 10d nie stosuje się do dotychczasowych szkół ponadpodstawowych prowadzonych przez ministrów, o których mowa w art. 5 ust. 3a i 3b ustawy o systemie oświaty.”.

Art. 3

W ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 1992 r. Nr 4, poz. 16, Nr 40, poz. 174 i Nr 54, poz. 254, z 1994 r. Nr 43, poz. 165, z 1996 r. Nr 7, poz. 44, Nr 10, poz. 56 i Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 6, poz. 31, Nr 28, poz. 153, Nr 80, poz. 495, Nr 88, poz. 554, Nr 121, poz. 770 i Nr 141, poz. 944, z 1998 r. Nr 162, poz. 1114 i 1126, z 1999 r. Nr 50, poz. 500 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 39 w ust. 1 pkt 6 otrzymuje brzmienie:
„6) pobieranie nauki w szkole ponadgimnazjalnej, a do dnia 31 sierpnia 2008 r. także w szkole ponadpodstawowej - na czas pobierania tej nauki, nie dłużej jednak niż do końca roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym poborowy kończy dwudziesty drugi rok życia.”;
- 2) w art. 50 w ust. 2 wyrazy „Rektorzy (dyrektorzy) szkół wyższych, policealnych, pomaturalnych i średnich” zastępuje się wyrazami „Rektorzy szkół wyższych, dyrektorzy zakładów kształcenia nauczycieli oraz dyrektorzy szkół ponadgimnazjalnych, a do dnia 31 sierpnia 2008 r. również dyrektorzy szkół ponadpodstawowych”.

Art. 4

W ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152 oraz z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489 i Nr 120, poz. 1268) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 94 w pkt 7 wyrazy „szkoły zawodowej” zastępuje się wyrazami „szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe”;
- 2) w art. 190:
 - a) w § 1 wyrazy „15 lat” zastępuje się wyrazami „16 lat”,
 - b) w § 2 wyrazy „15 lat” zastępuje się wyrazami „16 lat”;
- 3) w art. 191:
 - a) w § 1 w pkt 1 wyrazy „szkołę podstawową” zastępuje się wyrazem „gimnazjum”,
 - b) w § 5:
 - w pkt 1 wyrazy „szkoły podstawowej” zastępuje się wyrazem „gimnazjum”,
 - pkt 3 otrzymuje brzmienie:
„3) zatrudnianie osób nie mających 16 lat, które ukończyły gimnazjum.”;
- 4) w art. 197:

- a) w § 1 skreśla się wyrazy „,chyba że uzyskał on kwalifikacje zawodowe przez naukę w szkole”,
- b) w § 2:
 - w pkt 1 po wyrazie „podstawowej” dodaje się wyrazy „i gimnazjum”,
 - pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) do doksztalcania się w zakresie szkoły ponadgimnazjalnej lub w formach pozaszkolnych.”.

Art. 5

W ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 1997 r. Nr 56, poz. 357, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 162, poz. 1118 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 19, poz. 239, Nr 22, poz. 291 i Nr 122, poz. 1323) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1:
 - a) w ust. 1 w pkt 1 po wyrazach „ust. 2” dodaje się wyrazy „pkt 1a oraz”,
 - b) w ust. 2:
 - w pkt 1 w lit. e po wyrazie „nieletnich” dodaje się przecinek, a wyrazy „oraz ośrodkami diagnostyczno-konsultacyjnymi” zastępuje się wyrazami „rodzinnymi ośrodkami diagnostyczno - konsultacyjnymi oraz szkołami przy zakładach karnych”,
 - po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:
„1a) nauczyciele zatrudnieni w publicznych szkołach i szkolnych punktach konsultacyjnych przy placówkach dyplomatycznych i konsularnych Rzeczypospolitej Polskiej,”,
 - w pkt 2 w lit. b wyrazy „placówkach niepublicznych” zastępuje się wyrazami „niepublicznych placówkach i ośrodkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3,”;
- 2) w art. 9:
 - a) w ust. 1 po wyrazie „nauczyciela” dodaje się przecinek i wyrazy „z zastrzeżeniem ust. 1a,”,
 - b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
„1a. Kwalifikacje wymagane od nauczycieli zatrudnionych w publicznych i niepublicznych placówkach i ośrodkach wymienionych w art. 1 ust. 1 pkt 3 określają odrębne przepisy.”;
 - c) w ust. 2 po wyrazach „wyższego wykształcenia” dodaje się wyrazy „lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli”;
- 3) w art. 9b:
 - a) w ust. 1 skreśla się wyrazy „ust. 1 pkt 1”,
 - b) w ust. 3 wyrazy „czerwcu i lipcu” zastępuje się wyrazami „czerwcu, lipcu i sierpniu”,

- c) w ust. 5 wyrazy „a także wymienia kwalifikacje nauczyciela oraz typy i rodzaje szkół, w których nauczyciel może być zatrudniony” zastępuje się wyrazami „a także informację o poziomie wykształcenia nauczyciela”;
- 4) w art. 9c po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:
„3a. Nauczycielowi mianowanemu ubiegającemu się o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego, za spełnianie odpowiednich wymagań, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 9g ust. 10, uznaje się także odpowiedni dorobek zawodowy z okresu od dnia wejścia w życie ustawy o systemie oświaty.”;
- 5) w art. 9d w ust. 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie: „Nauczyciel rozpoczyna staż z początkiem roku szkolnego, na swój wniosek skierowany do dyrektora szkoły, z tym że nauczyciel stażysta rozpoczyna staż bez złożenia wniosku.”;
- 6) w art. 9e dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:
„4. Nauczycielom, o których mowa w ust. 1-3, którzy odpowiednio: przestali zajmować stanowisko dyrektora, przestali być zatrudnieni na stanowisku, na którym wymagane są kwalifikacje pedagogiczne, przestali korzystać z urlopu lub zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy, do stażu wymaganego do uzyskania kolejnego stopnia awansu zawodowego zalicza się odpowiednio okres zajmowania stanowiska, zatrudnienia, urlopowania lub zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy.
5. Jeżeli w okresie stażu nauczycielowi powierzono stanowisko dyrektora, zatrudniono go na stanowisku, na którym wymagane są kwalifikacje pedagogiczne, urlopowano go lub zwolniono z obowiązku świadczenia pracy, do nieprzerwanego okresu, o którym mowa w ust. 1-3 zalicza się okres odbytego stażu.”;
- 7) w art. 9f ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Nauczycielowi, który w trakcie pracy zawodowej uzyskał wyższy poziom wykształcenia, niż określony w akcie nadania stopnia awansu zawodowego, dyrektor szkoły lub określony organ, o którym mowa w art. 9b ust. 4 pkt 2-4, wydaje na wniosek nauczyciela nowy akt nadania odpowiedniego stopnia awansu zawodowego, uwzględniający uzyskany poziom wykształcenia.”;
- 8) w art. 9g:
a) w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) dyrektor (wicedyrektor) szkoły, z wyjątkiem przypadku ubiegania się o awans przez dyrektora szkoły,”;
b) w ust. 6 pkt 3 otrzymuje brzmienie:
„3) organach sprawujących nadzór pedagogiczny nad zakładami poprawczymi, schroniskami dla nieletnich, szkołami przy zakładach karnych oraz rodzinnymi ośrodkami diagnostyczno – konsultacyjnymi – Minister Sprawiedliwości,”;
c) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:
„6a. W skład komisji kwalifikacyjnej, o której mowa w ust. 6, wchodzi:

- 1) przedstawiciel właściwego ministra,
 - 2) kierownik jednostki, w której jest zatrudniony nauczyciel ubiegający się o awans, lub jego przedstawiciel,
 - 3) trzech ekspertów z listy ekspertów ustalonej przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.”
- d) po ust. 7 dodaje się ust. 7a w brzmieniu:
„7a. W skład komisji, o której mowa w ust. 7, wchodzi:
- 1) przedstawiciel właściwego ministra,
 - 2) dyrektor szkoły, z której nauczyciel został urlopowany lub zwolniony z obowiązku świadczenia pracy,
 - 3) trzech ekspertów z listy ekspertów ustalonej przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.
- Przepis ust. 5 stosuje się odpowiednio.”
- e) po ust. 8 dodaje się ust. 8a w brzmieniu:
„8a. Nauczyciele, o których mowa w art. 9e ust. 1-3, którzy nie uzyskali akceptacji lub nie zdali egzaminu, mogą ponownie złożyć wniosek o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego lub egzaminacyjnego po upływie 9 miesięcy.”
- f) w ust. 11 skreśla się wyrazy „,o której mowa w ust. 2 pkt 3 i ust. 3 pkt 3,”
- g) w ust. 12 skreśla się wyrazy „o których mowa w ust. 2 pkt 3 i ust. 3 pkt 3,” a po wyrazach „szkolnictwa wyższego i nauki” dodaje się wyrazy „lub na ich rzecz”;
- 9) w art. 9h w ust. 1 w pkt 2 po wyrazach „w art. 9g ust. 3” dodaje się przecinek i wyrazy „oraz ust. 6a i 7a”;
- 10) w art. 10:
- a) w ust. 2 w zdaniu pierwszym kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy „z zastrzeżeniem ust. 7 i 7a.”,
 - b) ust. 7 otrzymuje brzmienie:
„7. W przypadku zaistnienia potrzeby wynikającej z organizacji nauczania lub zastępstwa nieobecnego nauczyciela, w tym w trakcie roku szkolnego, z osobą rozpoczynającą pracę w szkole, z nauczycielem kontraktowym lub z nauczycielami, o których mowa w ust. 5, stosunek pracy nawiązuje się na podstawie umowy o pracę na czas określony.”
 - c) po ust. 7 dodaje się ust. 7a w brzmieniu:
„7a. W przypadku nawiązania stosunku pracy w trakcie roku szkolnego nauczyciel nie rozpoczyna stażu do końca danego roku szkolnego.”
 - d) w ust. 8 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy „z zastrzeżeniem ust. 9.”
 - e) dodaje się ust. 9 w brzmieniu:
„9. W przypadku, o którym mowa w ust. 7, jeżeli nie ma możliwości zatrudnienia osoby posiadającej wymagane kwalifikacje, można zatrudnić nauczyciela, który nie spełnia warunku wymienionego w ust. 5 pkt 5.”;

- 11) w art. 20 w ust. 4 wyrazy „przewidziane są ferie szkolne, jeżeli likwidacja szkoły następuje w trakcie roku szkolnego” zastępuje się wyrazami „zakończenie cyklu kształcenia następuje w trakcie roku szkolnego”;
- 12) w art. 23:
- a) w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:
„4) w razie ukończenia przez nauczyciela 65 lat życia; jeżeli z ukończeniem 65 lat życia nauczyciel nie nabył prawa do emerytury, dyrektor szkoły przedłuża okres zatrudnienia, nie dłużej jednak niż o 2 lata od ukończenia przez nauczyciela 65 lat życia,”
- b) w ust. 2 w pkt 4 wyrazy „osiągnął wiek emerytalny” zastępuje się wyrazami „ukończył 65 lat życia”;
- 13) w art. 26 w ust. 1 w pkt 5 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy „z zastrzeżeniem art. 10 ust. 9.”;
- 14) w art. 28 w ust. 1 wyrazy „pracy nauczycielskiej, zaliczanej do okresów pracy pedagogicznej w myśl przepisów wydanych na podstawie art. 31 pkt 1” zastępuje się wyrazami „pracy na stanowisku nauczyciela, w jednostkach organizacyjnych, o których mowa w art. 1 ust. 1 i ust. 2 pkt 1,”;
- 15) w art. 30:
- a) w ust. 7 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy „z zastrzeżeniem ust. 7a.”;
- b) po ust. 7 dodaje się ust. 7a i 7b w brzmieniu:
„7a. Minister Sprawiedliwości, uwzględniając wysokość średniego wynagrodzenia nauczycieli, o których mowa w ust. 3 i 4, określi, w drodze rozporządzenia, dla nauczycieli poszczególnych stopni awansu zawodowego zatrudnionych w szkołach przy zakładach karnych, zakładach poprawczych, schroniskach dla nieletnich oraz rodzinnych ośrodkach diagnostyczno – konsultacyjnych wysokość stawek dodatków, o których mowa w ust. 1 pkt 2, oraz szczegółowe warunki przyznawania tych dodatków, z zastrzeżeniem art. 33, a także szczegółowy sposób obliczania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw oraz wysokość i warunki wypłacania składników wynagrodzenia, o których mowa w ust. 1 pkt 4, o ile nie zostały one określone w przepisach ustawy lub w odrębnych przepisach.
7b. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, określi, w drodze rozporządzenia, składniki wynagrodzenia przysługującego nauczycielom, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1a, ich wysokość oraz warunki i sposób wypłacania, z uwzględnieniem posiadanych stopni awansu zawodowego.”;
- 16) w art. 42:
- a) w ust. 3 w tabeli:
- w lp. 6 w rubryce 2: Stanowisko – typ (rodzaj) szkoły wyrazy „wychowawcy młodzieżowych ośrodków socjoterapii, w tym turnusowych” zastępuje się wyrazami „wychowawcy placówek

- resocjalizacyjnych prowadzących działalność w formie dziennej, okresowej i turnusowej”,
 - lp. 9 otrzymuje brzmienie:

1	2	3
9	Wychowawcy: a) w placówkach socjalizacyjnych, zakładach opiekuńczo-leczniczych dla dzieci, b) w domach wczasów dziecięcych - w tym na zajęcia dydaktyczne c) w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, zakładach poprawczych, schroniskach dla nieletnich, świetlicach szkół specjalnych, placówkach interwencyjnych, rodzinnych ośrodkach diagnostyczno - konsultacyjnych, placówkach resocjalizacyjnych, zespołach pozalekcyjnych zajęć wychowawczych zorganizowanych w zakładach opieki zdrowotnej, wychowawcy realizujący zajęcia w domach pomocy społecznej	26 26 10 24

”

- b) w ust. 6 użyty dwukrotnie wyraz „kierownika” zastępuje się wyrazem „kierownicze”,
 c) w ust. 7 w pkt 3 po wyrazach „w tym również” dodaje się wyrazy „nauczycieli szkół, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1a.”;
- 17) w art. 49:
 a) w ust. 1:
 - w pkt 1 wyrazy „planowanego rocznego osobowego funduszu wynagrodzeń” zastępuje się wyrazami „planowanych rocznych wynagrodzeń osobowych”,
 - w pkt 2 na końcu dodaje się wyrazy „w tym dla nauczycieli szkół niepublicznych, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2 lit. b.”,
 - w pkt 3 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy „w tym dla nauczycieli szkół niepublicznych, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2 lit. b.”;
- b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
 „1a. Organy prowadzące szkoły ustalają kryteria i tryb przyznawania nagród dla nauczycieli ze środków, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, uwzględniając zasadę, że nagroda może być przyznana nauczycielowi po przepracowaniu w szkole co najmniej 1 roku.”;
- 18) w art. 61 w ust. 1 po wyrazie „nauczyciel” dodaje się wyrazy „posiadający wymagane kwalifikacje”;

19) w art. 59 po wyrazie „ponadpodstawowych” dodaje się wyrazy „oraz ponadgimnazjalnych”;

20) art. 70a otrzymuje brzmienie:

„Art. 70a. 1. W budżetach organów prowadzących szkoły wyodrębnia się środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli, w tym organizację systemu doradztwa zawodowego – w wysokości 1,5 % planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli.

2. W budżetach wojewodów wyodrębnia się środki na wspieranie na obszarze województwa doskonalenia zawodowego nauczycieli, w tym nauczycieli szkół niepublicznych, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2 lit. b – w łącznej wysokości 5000 średnich wynagrodzeń nauczyciela stażysty.

3. W budżecie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania wyodrębnia się środki na realizację ogólnokrajowych zadań w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli, w tym nauczycieli szkół niepublicznych, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2 lit. b – w łącznej wysokości 5000 średnich wynagrodzeń nauczyciela stażysty.

4. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, określi, w drodze rozporządzenia, sposób podziału środków, o których mowa w ust. 2, pomiędzy budżety poszczególnych wojewodów, uwzględniając w szczególności liczbę nauczycieli zatrudnionych w poszczególnych województwach, formy doskonalenia zawodowego dofinansowywane ze środków, o których mowa w ust. 1 – 3, oraz szczegółowe kryteria i tryb przyznawania tych środków, uwzględniając kompetencje organów wymienionych w ust. 1, a także dyrektorów szkół i placówek w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli.”;

21) w art. 72 skreśla się ust. 2;

22) w art. 73:

a) po ust. 3a dodaje się ust. 3b i 3c w brzmieniu:

„3b. O potrzebie udzielenia nauczycielowi urlopu dla poratowania zdrowia, w celu przeprowadzenia zalecanego leczenia orzeka lekarz ubezpieczenia zdrowotnego leczący nauczyciela.

3c. Od orzeczenia, o którym mowa w ust. 3b, przysługuje odwołanie do lekarza specjalisty właściwego ze względu na rodzaj rozpoznanego u nauczyciela schorzenia, wskazanego przez lekarza, który wydał orzeczenie.”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Minister właściwy do spraw zdrowia, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania, określi, w drodze rozporządzenia, tryb orzekania o potrzebie udzielenia nauczycielowi urlopu, o którym mowa w ust. 1, uwzględniając w szczególności indywidualne wskazanie w orzeczeniu rodzajów zatrudnienia i działalności sprzecznych z celami urlopu dla poratowania zdrowia, jaki ma być udzielony danemu

nauczycielowi oraz sposób prowadzenia dokumentacji związanej z wydawaniem orzeczeń o potrzebie udzielenia urlopu dla poratowania zdrowia.”;

23) w art. 91a:

a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) mianowanym lub dyplomowanym, zatrudnionym w urzędach organów administracji rządowej, kuratoriach oświaty oraz w organach sprawujących nadzór pedagogiczny nad zakładami poprawczymi, schroniskami dla nieletnich, rodzinnymi ośrodkami diagnostyczno - konsultacyjnymi oraz szkołami przy zakładach karnych na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych, przysługują uprawnienia wynikające z art. 9a – 9i, 30 – 33, 49 ust. 1 pkt 2 i 3, art. 51, 58 – 60, 86, 88 i 90.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Nauczycielowi mianowanemu lub dyplomowanemu, zatrudnionemu w Centralnej Komisji Egzaminacyjnej lub okręgowych komisjach egzaminacyjnych albo w specjalistycznej jednostce nadzoru na stanowisku wymagającym kwalifikacji pedagogicznych, przysługują uprawnienia wynikające z art. 9a – 9i, 30- 33, 47, 49 ust. 1 pkt 3, art. 51, 58 – 60, 86 – 88 i 90.”,

c) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Do nauczycieli, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1a, mają zastosowanie przepisy rozdziałów 2 – 4, art. 42 ust. 1, 2 i 7a, art. 51, 64 – 67 oraz rozdziałów 8 –11.”.

Art. 6

W ustawie z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 65, poz. 385, z 1992 r. Nr 54, poz. 254 i Nr 63, poz. 314, z 1994 r. Nr 1, poz. 3, Nr 43, poz. 163, Nr 105, poz. 509 i Nr 121, poz. 591, z 1996 r. Nr 5, poz. 34 i Nr 24, poz. 110, z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 96, poz. 590, Nr 104, poz. 661, Nr 121, poz. 770 i Nr 141 poz. 943, z 1998 r. Nr 50, poz. 310, Nr 106, poz. 668 i Nr 162, poz. 1115 i 1118 oraz z 2000 r. Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1314) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 w ust. 6 wyrazy „szkoły ponadpodstawowe” zastępuje się wyrazami „gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne”;

2) w art. 141:

a) w ust. 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Senat uczelni na wniosek rady wydziału uchwała warunki i tryb rekrutacji na studia.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Jeżeli warunki rekrutacji przewidują egzaminy wstępne z przedmiotów zdawanych przez kandydata na egzaminie maturalnym, podstawę przyjęcia na studia, w ramach miejsc dostępnych w danej uczelni, stanowią wyniki egzaminu maturalnego. W tym przypadku senat ustala, jakie wyniki egzaminu maturalnego stanowią podstawę przyjęcia na studia.”

Art. 7

W ustawie z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 1998 r. Nr 64, poz. 414, Nr 106, poz. 668, Nr 117, poz. 756 i Nr 162, poz. 1118 i 1126, z 1999 r. Nr 20, poz. 170, Nr 79, poz. 885 i Nr 90, poz. 1001 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 19, poz. 238) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 27a w ust. 2 po wyrazie „ponadpodstawowej” dodaje się przecinek i wyraz „ponadgimnazjalnej”;
- 2) w art. 33ł ust. 7 otrzymuje brzmienie:
„7. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, określa, w drodze rozporządzenia, podmioty uprawnione do zakładania i prowadzenia niepublicznych ośrodków adopcyjno – opiekuńczych, kwalifikacje wymagane od osób zatrudnionych w publicznych i niepublicznych ośrodkach adopcyjno – opiekuńczych, a także bazę lokalową, jaką powinny dysponować te ośrodki.”

Art. 8

W ustawie z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 1998 r. Nr 7, poz. 25, Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 756, z 1999 r. Nr 60, poz. 636 oraz z 2000 r. Nr 45, poz. 531) w art. 28 w ust. 6 w pkt 3 wyrazy „szkołę podstawową lub 15 lat” zastępuje się wyrazami „gimnazjum lub 16 lat”.

Art. 9

W ustawie z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do bezpłatnych i ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz.U. Nr 54, poz. 254, z 1994 r. Nr 40, poz. 150, Nr 80, poz. 368 i Nr 113, poz. 547, z 1995 r. Nr 50, poz. 261, z 1996 r. Nr 100, poz. 460, z 1998 r. Nr 162, poz. 1126 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 w ust. 1 w pkt 7 po wyrazie „szkoły,” dodaje się wyrazy „specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego,”;

2) w art. 4:

- a) w ust. 3 w pkt 2 wyrazy „nauczyciele szkół podstawowych i ponadpodstawowych” zastępuje się wyrazami „nauczyciele szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych”,
- b) w ust. 4 w pkt 1 po wyrazie „ponadpodstawowej” dodaje się wyrazy „lub ponadgimnazjalnej”;

3) w art. 5:

- a) w ust. 1 w pkt 1 po wyrazie „ponadpodstawowej” dodaje się wyrazy „lub ponadgimnazjalnej”,
- b) w ust. 2 wyrazy „nauczyciele szkół podstawowych i ponadpodstawowych” zastępuje się wyrazami „nauczyciele szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych”.

Art. 10

W ustawie z dnia 3 kwietnia 1993 r. o badaniach i certyfikacji (Dz. U. Nr 55, poz. 250, z 1994 r. Nr 27, poz. 96, z 1997 r. Nr 104, poz. 661 i Nr 121, poz. 770, z 1999 r. Nr 70, poz. 776 oraz z 2000 r. Nr 43, poz. 489 i Nr 89, poz. 991) w art. 18 po wyrazie „ministrowie,” dodaje się wyrazy „a w odniesieniu do szkół i placówek objętych systemem oświaty minister właściwy do spraw oświaty i wychowania,”.

Art. 11

W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557 i Nr 160, poz. 1083, z 1999 r. Nr 83, poz. 931 oraz z 2000 r. Nr 60, poz. 701, Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1318) w art. 130 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. W zakładach karnych prowadzi się nauczanie obowiązkowe w zakresie szkoły podstawowej i gimnazjum, a także nauczanie w zakresie szkół ponadpodstawowych, ponadgimnazjalnych i na kursach zawodowych.”.

Art. 12

W ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. Nr 98, poz. 602, Nr 123, poz. 779 i Nr 160, poz. 1086, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 133, poz. 872, z 1999 r. Nr 106, poz. 1216 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 43, poz. 483 i Nr 53, poz. 649) w art. 97 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Kartę rowerową lub motorowerową wydaje nieodpłatnie dyrektor szkoły podstawowej, gimnazjum, szkoły ponadpodstawowej lub ponadgimnazjalnej.”.

Art. 13

W ustawie z dnia 26 czerwca 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych (Dz.U. Nr 96, poz. 590, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 oraz z 2000 r. Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1314) w art. 71 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w ust. 2 wyrazy „Zasady i tryb przyjmowania” zastępuje się wyrazami „Warunki i tryb rekrutacji”,
- 2) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
„2a. Jeżeli warunki rekrutacji przewidują egzaminy wstępne z przedmiotów zdawanych przez kandydata na egzaminie maturalnym, podstawę przyjęcia na studia, w ramach miejsc dostępnych w danej uczelni, stanowią wyniki egzaminu maturalnego. W tym przypadku senat ustala, jakie wyniki egzaminu maturalnego stanowią podstawę przyjęcia na studia.”.

Art. 14

W ustawie z dnia 27 czerwca 1997 r. o służbie medycyny pracy (Dz. U. Nr 96, poz. 593 i z 1998 r. Nr 106, poz. 668) w art. 5 w ust. 1 w pkt 4 po wyrazie „ponadpodstawowych” dodaje się wyrazy „i ponadgimnazjalnych”.

Art. 15

W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. Nr 111, poz. 724, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 715 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136) art. 8 otrzymuje brzmienie:

„Art. 8. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania uwzględni problematykę ochrony zwierząt w podstawie programowej kształcenia ogólnego.”.

Art. 16

W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. Nr 137, poz. 887 i Nr 162, poz. 1118 i 1126, z 1999 r. Nr 26, poz. 228, Nr 60, poz. 636, Nr 72, poz. 802, Nr 78, poz. 875 i Nr 110, poz. 1256 oraz z 2000 r. Nr 9, poz. 118, Nr 95, poz. 1041, Nr 104, poz. 1104 i Nr

119, poz. 1249) w art. 6 w ust. 4 po wyrazie „uczniami” dodaje się wyrazy „gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych”.

Art. 17

W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. Nr 162, poz. 1118, z 1999 r. Nr 38, poz. 360, Nr 70, poz. 774, Nr 72, poz. 801 i 802, Nr 106, poz. 1215 oraz z 2000 r. Nr 2, poz. 26, Nr 9, poz. 118 i Nr 19, poz. 238) w art. 58 w ust. 3 po wyrazie „ponadpodstawowej” dodaje się przecinek i wyraz „ponadgimnazjalnej”.

Art. 18

W ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 1999 r. Nr 49, poz. 483, Nr 70, poz. 778 i Nr 110, poz. 1255) art. 95 otrzymuje brzmienie:

„Art. 95. Członkom korpusu służby cywilnej zatrudnionym na stanowisku kuratora oświaty lub na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych przysługują uprawnienia określone w art. 9a-9i, 30-33, 49 ust. 1 pkt 2 i 3, art. 51, 58-60, 86, 88 i 90 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 1997 r. Nr 56, poz. 357, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 162, poz. 1118 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 19, poz. 239, Nr 22, poz. 291, Nr 122, poz. 1323 i Nr ..., poz. ...), a okres zatrudnienia na tych stanowiskach wlicza się do okresu zatrudnienia, od którego zależą uprawnienia nauczyciela określone w tej ustawie.”.

Art. 19

W ustawie z dnia 21 stycznia 2000 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej (Dz.U. Nr 12, poz. 136, Nr 95, poz. 1041 i Nr 122, poz. 1323) w art. 63 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku braku możliwości zorganizowania gimnazjum w budynku jednej szkoły, oddziały gimnazjum do dnia 31 sierpnia 2003 r. mogą mieścić się w budynkach kilku szkół.”.

Art. 20

W ustawie z dnia 18 lutego 2000 r. o zmianie ustawy - Karta Nauczyciela oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 19, poz. 239) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 7:

- a) w ust. 2 po wyrazie „stażu” dodaje się przecinek i wyrazy „a w przypadku nauczycieli, o których mowa w art. 9e ust. 2 ustawy wymienionej w art. 1, po przepracowaniu okresu pracy,”
- b) w ust. 4 skreśla się pkt 2,
- c) w ust. 5 wyraz „dwóch” zastępuje się wyrazem „trzech”;

2) po art. 7 dodaje się art. 7a w brzmieniu:

„Art. 7a. W terminie do dnia 31 grudnia 2002 r. minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, na wniosek nauczyciela, po zasięgnięciu opinii kuratora oświaty, a w przypadku nauczyciela szkoły artystycznej – minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w szczególnie uzasadnionych przypadkach może zwolnić z obowiązku odbycia stażu i postępowania egzaminacyjnego oraz nadać stopień nauczyciela mianowanego, zatrudnionemu w szkole:

- 1) nauczycielowi akademickiemu, posiadającemu stopień naukowy oraz co najmniej trzyletni okres pracy pedagogicznej w szkole w wymiarze nie niższym niż $\frac{1}{2}$ obowiązkowego wymiaru zajęć,
- 2) nauczycielowi szkoły artystycznej posiadającemu wybitny i uznany dorobek w zakresie nauczanej przez niego dziedziny sztuki,
- 3) nauczycielowi, który w dniu 5 kwietnia 2000 r. był zatrudniony w szkole w wymiarze nie niższym niż $\frac{1}{2}$ obowiązkowego wymiaru zajęć oraz spełniał obowiązujące w tym dniu warunki wymagane do zatrudnienia na podstawie mianowania, z wyjątkiem warunku określonego w art. 10 ust. 2 pkt 6, a w przypadku nauczyciela posiadającego obywatelstwo państwa Unii Europejskiej, z wyjątkiem warunku, o którym mowa w art. 10 ust. 2 pkt 1 ustawy, o której mowa w art. 1 niniejszej ustawy, w brzmieniu obowiązującym w tym dniu.”;

3) w art. 10:

- a) w ust. 1 wyrazy „ust. 3” zastępuje się wyrazami „ust. 2 i 3”, a po wyrazie „dyrektora” dodaje się przecinek i wyrazy „na stanowisku, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1 ustawy wymienionej w art. 1”
- b) w ust. 2 wyrazy „art. 9e ust. 3 ustawy wymienionej w art. 1” zastępuje się wyrazami „art. 9e ust. 2 i 3 oraz dyrektorów szkół i placówek, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2 lit. b ustawy wymienionej w art. 1”
- c) w ust. 3 w pkt 1 po wyrazach „o której mowa w art. 1,” dodaje się wyrazy „w wymiarze co najmniej $\frac{1}{2}$ obowiązkowego wymiaru zajęć,”
- d) dodaje się ust. 7 i 8 w brzmieniu:

„7. Nauczyciele zatrudnieni w dniu wejścia w życie ustawy na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych w jednostkach organizacyjnych wymienionych w art. 1 ust. 2 pkt 1 ustawy, o której mowa w art. 1, nie będący nauczycielami mianowanymi, mogą być nadal zatrudnieni na tych stanowiskach do dnia 31 sierpnia 2005 r.

8. Do nauczycieli, o których mowa w ust. 7, stosuje się art. 91a ust. 1 pkt 1 ustawy wymienionej w art. 1, z tym że przepisy art. 9e ust. 2, art. 9g ust. 6 i 6a oraz art. 17 ust. 2 tej ustawy stosuje się odpowiednio.”.

Art. 21

Akty nadania stopnia awansu zawodowego nauczycieli, wydane przed dniem wejścia w życie ustawy, nie podlegają wymianie.

Art. 22

1. Wszczęte i nie zakończone przed dniem 6 kwietnia 2000 r. postępowania kwalifikacyjne na stopnie specjalizacji zawodowej nauczycieli mogą być prowadzone na zasadach obowiązujących przed tym dniem, nie dłużej jednak niż do dnia 31 sierpnia 2001 r.
2. Do nauczycieli, którzy uzyskają stopień specjalizacji zawodowej zgodnie z ust. 1, stosuje się odpowiednio art. 7 ust. 2 ustawy wymienionej w art. 20 niniejszej ustawy.
3. Nauczyciele, o których mowa w ust. 2, mogą składać wnioski o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego na stopień nauczyciela dyplomowanego w terminie 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 23

1. Od prawomocnych orzeczeń w sprawach dyscyplinarnych, od których w dniu 5 kwietnia 2000 r. przysługiwało prawo złożenia podania o wniesienie rewizji nadzwyczajnej na korzyść nauczyciela lub odwołania do Sądu Najwyższego, osoby uprawnione, które nie skorzystały z tych środków mogą wnieść odwołanie do Sądu Apelacyjnego w Warszawie – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.
2. Do rozpatrzenia odwołania stosuje się przepisy kodeksu postępowania cywilnego o apelacji. Od orzeczenia Sądu Apelacyjnego, o którym mowa w ust. 1, kasacja nie przysługuje.

Art. 24

Przepisy wykonawcze wydane przed dniem wejścia w życie ustawy, na podstawie upoważnień zawartych w ustawie wymienionej w art. 1, które zostały zmienione niniejszą ustawą, zachowują moc do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie upoważnień w brzmieniu ustalonym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 25

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 33 lit. b) w części dotyczącej udziału uczniów w radzie szkoły w szkołach podstawowych i pkt 42 lit. c), które wchodzi w życie z dniem 1 września 2001 r.,
- 2) art. 5 pkt 20, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2002 r.,
- 3) art. 6 i 13, które wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 2002 r.,
- 4) art. 4, 8 i 10, które wchodzi w życie z dniem 1 września 2002 r.

UZASADNIENIE

Projekt ustawy obejmuje przede wszystkim zmiany w ustawie o systemie oświaty oraz w ustawie - Przepisy wprowadzające reformę ustroju szkolnego, niezbędne dla wdrożenia drugiego etapu reformy ustroju szkolnego, tj. stopniowego zastępowania od dnia 1 września 2002 r. dotychczasowych szkół ponadpodstawowych, systemem nowych typów szkół ponadgimnazjalnych.

Ponadto proponuje się nowelizację tych przepisów ustawowych, których stosowanie, jak wykazała dotychczasowa praktyka, rodzi wątpliwości interpretacyjne, m.in. poprzez niedostateczne zdefiniowanie pojęć ustawowych, dysfunkcjonalność przepisów, bądź luki prawne. Doprecyzowano, bądź przereformowano przepisy, których treść w pewnym stopniu uległa dezaktualizacji w związku z korygowaniem niektórych rozwiązań w ramach reformy edukacyjnej, m.in. pod wpływem wyników szerokich konsultacji społecznych, jakim zostały poddane założenia reformy szkolnictwa ponadgimnazjalnego.

W ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (art. 1 projektu) najistotniejsze zmiany to:

- 1) przereformowanie przepisu art. 2 pkt 5 ustawy o systemie oświaty, którego brzmienie sugerowało istnienie, oprócz specjalnych, jeszcze innych ośrodków szkolno – wychowawczych; tymczasem w systemie oświaty funkcjonują wyłącznie specjalne ośrodki szkolno – wychowawcze;
- 2) wprowadzenie ustawowej definicji szkoły specjalnej i oddziału specjalnego, a także definicji szkoły integracyjnej i oddziału integracyjnego (pkt 3 lit. a i c);
- 3) skreślenie w art. 5 w ust. 8 (pkt 4 lit. c) przepisu, który niezasadnie wyłączał niektóre obowiązki ciążące na organie prowadzącym, w odniesieniu do osób prowadzących szkoły niepubliczne. W obecnym stanie powstaje bowiem wątpliwość, kto - jeśli nie organ prowadzący, ma zapewnić szkole niepublicznej obsługę administracyjną, finansową i gospodarczą;
- 4) umożliwienie jednostkom samorządu terytorialnego zlecenia innym podmiotom prowadzenia placówek publicznych (pkt 4 lit. b). Dotychczas osoby fizyczne i osoby prawne, inne niż jednostki samorządu, nie mogły prowadzić placówek publicznych, a jedynie placówki niepubliczne. Stworzenie takiej możliwości ułatwi jednostkom samorządu wykonywanie swoich zadań i zapewni spójność regulacji ustawy o systemie oświaty z przepisami samorządowych ustaw ustrojowych;
- 5) wprowadzenie możliwości zatrudniania w szkołach dla nauczania języków obcych oraz prowadzenia zajęć nie objętych ramowym planem nauczania, osób niebędących nauczycielami, ale posiadających odpowiednie przygotowanie (oceny przydatności przygotowania dokona dyrektor); rozwiązanie to przede wszystkim podyktowane jest zasadniczymi trudnościami w zapewnieniu kadry nauczającej języków obcych. W wielu

- przypadkach osoby, które byłyby zainteresowane nauczaniem języka rezygnują z podjęcia pracy w szkole m. in. ze względu na sformalizowane wymogi nawiązywania stosunku pracy, odbywanie stażu (pkt 7);
- 6) zdefiniowanie poziomów wykształcenia uzyskiwanego w szkołach systemu oświaty. Proponuje się utrzymanie tradycyjnego podziału na wykształcenie podstawowe, gimnazjalne, zasadnicze zawodowe i średnie (pkt 14);
 - 7) włączenie publicznych szkół podstawowych i gimnazjów zakładanych i prowadzonych przez powiaty do ogólnej sieci tych szkół oraz obowiązek ustalania im obwodów. Obserwowany w praktyce, rozszerzający się proces tworzenia przez powiaty szkół podstawowych i gimnazjów nie posiadających obwodu dezorganizuje bowiem sieć szkolną, za którą odpowiadają gminy. W związku z tym proponuje się, aby rada gminy ustalała plan sieci i obwody wszystkich szkół podstawowych i gimnazjów mających siedzibę na jej obszarze (pkt 18 dot. art. 17 ust. 4 i pkt 34 dot. art. 58 ust. 2);
 - 8) doprecyzowanie sposobu realizowania przez gminy nałożonego na nie w 1998r. obowiązku dowożenia dzieci niepełnosprawnych (pkt 18 dot. art. 17 ust. 3a). Obowiązek ten obejmowałby dowóz do najbliższej szkoły lub placówki, do której dziecko zostało skierowane przez właściwe organy, zgodnie z orzeczeniem poradni psychologiczno-pedagogicznej. Obecny nieprecyzyjny zapis powoduje żądania rodziców, aby gmina finansowała dowóz dziecka do szkoły lub placówki wybranej przez rodziców, niekiedy mieszczącej się w innej części kraju;
 - 9) skreślenie w art. 23 delegacji do odrębnego uregulowania przez Radę Ministrów zasad współdziałania pomiędzy właściwymi ministrami w zakresie kształcenia zawodowego. Uznaje się, że wystarczające są regulacje zawarte w przepisach o organizacji i trybie prac Rady Ministrów. Ponadto zainteresowani ministrowie mają zapewniony udział w uzgodnieniu projektów aktów prawnych, w tym dotyczących kształcenia zawodowego;
 - 10) uszczegółowienie przepisów art. 30 dotyczących powoływania kuratora oświaty i jego zastępowania (ust. 1). Proponuje się zobowiązać wojewodę do ogłoszenia konkursu na stanowisko kuratora oświaty nie później niż w ciągu miesiąca od odwołania dotychczasowego kuratora (ust. 2). Ponadto określono krąg osób, które mogą kandydować na stanowisko kuratora oświaty, są nimi nauczyciele mianowani i dyplomowani, a także nauczyciele akademicy (ust. 2a). Ponadto proponuje się, aby w komisji przeprowadzającej konkurs na stanowisko kuratora oświaty uczestniczyli przedstawiciele tylko tych związków zawodowych zrzeszających nauczycieli, które mają zasięg ogólnokrajowy (art. 2b). Wobec istniejącego rozdrobnienia organizacji związkowych dochodzi bowiem niekiedy do sytuacji, że liczba reprezentantów związków zawodowych w komisji przewyższa liczbę przedstawicieli organów administracji publicznej. Ze składu komisji konkursowej proponuje się wyłączyć przedstawicieli wojewódzkiej rady oświatowej, gdyż w obecnym stanie rada ta jest społecznym ciałem

opiniodawczo – doradczym działającym przy sejmiku województwa, a istnienie rady nie jest obligatoryjne. Zatem wystarczające jest przedstawicielstwo sejmiku województwa jako organu reprezentatywnego dla społeczeństwa województwa;

- 11) zlikwidowanie kolizji uprawnień nadzorczych wojewody i kuratora oświaty, jeżeli naruszenie przepisów ustawy nastąpiło w uchwale organu jednostki samorządu terytorialnego (pkt 26 dot. art. 34 ust. 5);
- 12) doprecyzowanie zakresu form organizacyjnych, w których może być prowadzone kształcenie specjalne (pkt 42 dot. art. 71b ust. 1); ponadto określono tryb postępowania i organy właściwe w przypadku, gdy w orzeczeniu poradni kwalifikującym dziecko do kształcenia specjalnego zalecono kształcenie w przedszkolu, szkole lub gimnazjum, ogólnodostępnych albo integracyjnych (ust. 5a), a także w przypadku, gdy powiat właściwy dla miejsca zamieszkania dziecka nie prowadzi odpowiedniej szkoły specjalnej (ust. 5b);
- 13) rozszerzenie zapisów ustawowych dotyczących placówek doskonalenia nauczycieli (pkt 45 i 46 dot. art. 77a i 78 ust. 1). Dotychczas bowiem miały one w ustawie charakter szcztątkowy. Uznając nauczycieli doradców metodycznych za trwałe element systemu doskonalenia nauczycieli, w art.77a ust. 2 umieszczono zapis stabilizujący istnienie doradców; natomiast szczegółowy zakres zadań doradców oraz zasady ich powierzania zostaną określone w rozporządzeniu, o którym mowa w art. 78 ust. 1 ustawy;

Pozostałe zmiany w ustawie o systemie oświaty mają charakter doprecyzowujący, bądź redakcyjny.

W ustawie z dnia 8 stycznia 1999 r. - Przepisy wprowadzające reformę ustroju szkolnego (art. 2 projektu), proponuje się rozszerzyć przepisy dotyczące trybu wprowadzania nowych typów szkół ponadgimnazjalnych. Dotychczasowe regulacje w tym zakresie są niewystarczające. W zasadzie, w dotychczasowym tekście ustawy, regulacje dotyczące szkolnictwa ponadgimnazjalnego ograniczały się do wskazania daty rozpoczęcia tworzenia szkół ponadgimnazjalnych i delegowania określenia wszystkich spraw związanych z wprowadzeniem nowych typów szkół ponadgimnazjalnych do aktu wykonawczego.

Proponuje się uregulowanie całości obszaru wdrażania drugiego etapu reformy ustroju szkolnego bezpośrednio w ustawie - Przepisy wprowadzające i skreślenie upoważnienia do wydania aktu wykonawczego, który w tej sytuacji należy uznać za zbędny.

Podstawowym założeniem projektowanych zmian jest przekształcenie dotychczasowych szkół ponadpodstawowych w szkoły ponadgimnazjalne w sposób umożliwiający uczniom szkół starego typu ukończenie tych szkół na dotychczasowych zasadach. Ponadto przyjęcie koncepcji przekształcenia „starych” szkół w szkoły nowego typu pozwoli zminimalizować koszty tego

przedsięwzięcia, choćby poprzez uniknięcie mnożenia stanowisk kierowniczych, obsługi, etc.

W szkole ponadgimnazjalnej powstałej w wyniku przekształcenia dotychczasowej szkoły ponadpodstawowej będzie prowadzone kształcenie uczniów na dotychczasowych zasadach, wygaszane stopniowo -równocześnie z kończeniem nauki przez kolejne klasy szkoły ponadpodstawowej.

Projektowane przepisy określają również sytuację uczniów, którzy nie otrzymają promocji w ostatnich klasach szkoły ponadpodstawowej (art. 6a-6c). Uczniowie ci będą mogli jednorazowo powtórzyć klasę i kontynuować kształcenie w zakresie szkoły ponadpodstawowej w oddziałach zbiorczych, do których zorganizowania będą zobowiązane organy prowadzące dotychczasowe szkoły ponadpodstawowe. Możliwe będzie też kontynuowanie kształcenia w szkole ponadpodstawowej dla dorosłych. Właśnie w tym celu, w projekcie proponuje się opóźnienie o dwa lata terminów wygaszania kształcenia w szkołach dla dorosłych, co powinno zapobiec wyłączeniu z systemu szkolnego uczniów, których ścieżka edukacyjna uległa zakłóceniu.

Organom prowadzącym dotychczasowe publiczne szkoły ponadpodstawowe zapewnia się możliwość elastycznego ukształtowania sieci szkół ponadgimnazjalnych. Przekształcenie dotychczasowej szkoły ponadpodstawowej w szkołę ponadgimnazjalną nastąpi, jeżeli organ prowadzący wcześniej nie postanowi o całkowitej i jednorazowej likwidacji szkoły ponadpodstawowej z jednoczesnym przeniesieniem jej uczniów do innej szkoły, albo o stopniowej likwidacji szkoły ponadpodstawowej (wygaszaniu kształcenia) z możliwością jej ukończenia przez dotychczasowych uczniów (art. 2c ust. 5).

Niezależnie od dokonywania przekształceń dotychczasowych szkół ponadpodstawowych, organy prowadzące będą mogły zakładać od podstaw nowe szkoły ponadgimnazjalne (art. 2c ust. 6).

Projekt zawiera przepisy określające szczególne obowiązki organów prowadzących i organów nadzoru pedagogicznego a także dyrektorów szkół w okresie tworzenia sieci nowych szkół ponadgimnazjalnych (art. 10a, 10b, 10d – 10g, 11a – 11c). Powinno to zapewnić możliwie płynne dokonanie przekształceń starego systemu szkolnego w nowy system. Podobne rozwiązania sprawdziły się już przy wdrażaniu pierwszego etapu reformy ustroju szkolnego (szkoły podstawowe i gimnazja).

Zmiany w innych ustawach wymienionych w art. 3-19 są ściśle związane z wprowadzaniem szkolnictwa ponadgimnazjalnego oraz porządkują niektóre sprawy powiązane z realizacją obowiązku nauki do 18 roku życia.

W Karcie Nauczyciela (art. 5) najistotniejszą zmianą jest nowelizacja art. 70a, w którym zamiast dotychczasowej, niejasnej formuły wyodrębniania w budżecie państwa środków na doskonalenie nauczycieli, proponuje się wyodrębnienie tych środków bezpośrednio w budżetach organów prowadzących

szkoły, budżetach wojewodów oraz w budżecie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, w wysokości określonej ustawowo.

W roku 2001 środki na doskonalenie zawodowe nauczycieli planowane są w części oświatowej subwencji ogólnej w kwocie około 200 mln. zł, pozostałe środki w wysokości około 80 mln. zł planowane są w budżecie MEN. W związku ze zmianą przepisu art. 70a, na rok 2002 planowane będą w budżetach organów prowadzących (jednostkach samorządu terytorialnego i właściwych ministrów prowadzących szkoły) – po 1,5% planowanych środków na wynagrodzenia osobowe nauczycieli tj. około 200 mln. zł, natomiast w budżecie resortu edukacji oraz wojewodów po 5000 średnich miesięcznych wynagrodzeń nauczyciela stażysty. Wiązać się to będzie z koniecznością dokonania stosownych przesunięć środków na ten cel pomiędzy właściwymi dysponentami środków.

Konieczność zmiany art. 23 Karty Nauczyciela wynika z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 marca 2000 r. sygn. akt K. 27/99 (Dz. U. Nr 22, poz. 291).

Zmiany w art. 42 Karty polegają na wprowadzeniu aktualnych nazw dotychczasowych placówek opiekuńczo – wychowawczych i resocjalizacyjnych działających w systemie pomocy społecznej.

Ponadto wprowadza się zmiany uściślające przepisy związane z odbywaniem stażu i awansem zawodowym nauczycieli.

W ustawie z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym (art. 6) trzeba wskazać zmianę art. 141, która zmierza do odstąpienia od egzaminów wstępnych w uczelniach w tych przypadkach, gdy przedmioty przewidziane w ramach egzaminu wstępnego pokrywają się z przedmiotami zdawanymi na egzaminie maturalnym. W tym przypadku, przyjęcie na studia następowałoby w ramach miejsc dostępnych w danej uczelni i w oparciu o wyniki egzaminów maturalnych.

Analogiczną zmianę wprowadzono w ustawie z dnia 26 czerwca 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych (art. 13).

Zmiana w ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej (art. 18 projektu) zmierza do zapewnienia spójności z art. 91a ust. 1 pkt 1 Karty Nauczyciela w zakresie przepisów Karty znajdujących zastosowanie do nauczycieli zatrudnionych w urzędach administracji na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych.

W art. 19 wprowadzona zmiana w ustawie z 21 stycznia 2000 r., tzw. „ustawie czyszczącej”, zmierza do wydłużenia do dnia 31 sierpnia 2003 r. okresu, w którym organy prowadzące gimnazja mogą pozostawić oddziały zamiejscowe gimnazjów poza siedzibą szkoły macierzystej.

W praktyce nie jest bowiem w ciągu najbliższych kilku lat możliwe zapewnienie przez wszystkie gminy gimnazjom warunków lokalowych pozwalających na umieszczenie wszystkich oddziałów gimnazjalnych w jednym obiekcie, a ponadto zauważa się próby rozdrabniania sieci gimnazjów poprzez

tworzenie samodzielnych gimnazjów - słabych organizacyjnie i z niewielką liczbą uczniów.

W ustawie z dnia 18 lutego 2000 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela (art. 20 projektu) wprowadza się nowy art. 7a umożliwiający w okresie dwóch lat (do 31 grudnia 2002 r.) nadawanie przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, a w przypadku nauczycieli szkół artystycznych - przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w wyjątkowych sytuacjach, stopnia nauczyciela mianowanego bez odbywania stażu i postępowania egzaminacyjnego. Dotyczyć to mogłoby przede wszystkim uczących w szkołach nauczycieli, którzy są jednocześnie nauczycielami akademickimi posiadającymi stopień naukowy (dr i dr hab.), a także nauczycieli szkół artystycznych będących wybitnymi artystami. W ich przypadku celowość odbywania stażu pod opieką innego nauczyciela, często nie dorównującego im osiągnięciami naukowymi lub artystycznymi, jest wątpliwa, a nawet może ich zniechęcić do dalszej pracy w szkole.

Trzecią grupą, która mogłaby zostać objęta tym szczególnym rozwiązaniem, są nauczyciele spełniający w świetle przepisów Karty obowiązujących przed 6 kwietnia 2000 r. wszystkie warunki niezbędne do uzyskania mianowania, z wyjątkiem niezależnej od nich okoliczności – braku możliwości zatrudnienia ich w szkole w pełnym wymiarze zajęć na czas nieokreślony.

Ponadto zmiany przewidziane w art. 20 pkt 1 lit. a) oraz pkt 3 lit. a) i b) dotyczą umożliwienia nauczycielom zatrudnionym na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych w urzędach organów sprawujących nadzór pedagogiczny i komisjach egzaminacyjnych przyspieszonej ścieżki awansu zawodowego analogicznej jak nauczycielom posiadającym szczególne osiągnięcia określone w art. 7 ust. 2 ustawy oraz odpowiednio jak dyrektorom i nauczycielom zwolnionym do pracy w organizacjach związkowych, którzy w dniu wejścia w życie ustawy posiadali co najmniej 2 - letni okres pracy na stanowisku dyrektora lub urlopowania albo zwolnienia- z obowiązku świadczenia pracy w związku z pełnieniem funkcji związkowej.

W art. 22 projektu reguluje się problem zakończenia postępowań kwalifikacyjnych na stopnie specjalizacji zawodowej nauczycieli. Ustawą z dnia 18 lutego 2000 r. o zmianie ustawy - Karta Nauczyciela oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 19, poz. 239) skreślono w Karcie Nauczyciela wszystkie przepisy dotyczące stopni specjalizacji zawodowej. Nie uwzględniono jednak faktu, że pewna grupa nauczycieli rozpoczęła przed datą wejścia w życie tej nowelizacji (6 kwietnia 2000 r.) postępowanie kwalifikacyjne w celu uzyskania stopnia specjalizacji zawodowej i tym samym uniemożliwiono im zakończenie postępowania na dotychczasowych zasadach.

Przepisy znowelizowanej Karty i przepisy przejściowe ustawy z 18 lutego 2000 r., z posiadaniem stopnia specjalizacji wiążą pewne ułatwienia w uzyskaniu kolejnego stopnia awansu zawodowego. Brak przepisów przejściowych zachowujących uprawnienia osób, które rozpoczęły

postępowanie kwalifikacyjne, nie tylko stał się przedmiotem licznych protestów środowiska nauczycielskiego, ale spowodował skierowanie przez związki zawodowe skargi do Trybunału Konstytucyjnego. Stąd też uzasadnione jest wprowadzenie przepisu przejściowego umożliwiającego zachowanie uprawnień przez nauczycieli, którzy przed dniem 6 kwietnia br. byli w trakcie postępowania kwalifikacyjnego o nadanie stopnia specjalizacji.

Przepis art. 23 stanowi konieczne uzupełnienie przepisu przejściowego zawartego w art. 14 ustawy z dnia 18 lutego 2000 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz o zmianie niektórych innych ustaw, i adresowany jest do osób uprawnionych, którym w dniu 5 kwietnia 2000 r. przysługiwały środki zmierzające do wzruszenia prawomocnych orzeczeń dyscyplinarnych na gruncie poprzednio obowiązujących przepisów, i które przed dniem wejścia w życie ustawy nie skorzystały z tego uprawnienia.

Art. 14 cytowanej ustawy reguluje wyłącznie tryb postępowania wobec rewizji nadzwyczajnych i odwołań wniesionych przed dniem 6 kwietnia 2000 r. Konstrukcja ta powoduje, iż może istnieć grupa osób, które nie mogą wnosić o wzruszenie prawomocnych orzeczeń w sprawach dyscyplinarnych ani na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów ani też na podstawie przepisów obowiązujących od dnia 6 kwietnia 2000 r.

Skutki finansowe projektu

Zmiany wprowadzane projektem nie spowodują powstania dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego, z wyjątkiem art. 1 pkt 42 lit. c (dotyczy art. 71b ust. 2a ustawy o systemie oświaty) oraz skutków wynikających z przyspieszonego awansu nauczycieli zatrudnionych na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych w urzędach organów sprawujących nadzór pedagogiczny i komisjach egzaminacyjnych (art. 7 ust. 2 i art. 10 ust. 1 ustawy o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz o zmianie niektórych innych ustaw).

Nowy ust. 2a w art. 71b wprowadza możliwość organizowania w szkołach i placówkach wczesnego wspomagania rozwoju dziecka służącego poprawie warunków rozwoju dziecka niepełnosprawnego.

1. Szacuje się, że tzw. wczesną rewalidacją zostanie objętych od 1 września 2001 r. ok. 2380 dzieci niepełnosprawnych w wieku od 3 do 6 lat.
2. W zależności od indywidualnych potrzeb zajęcia będą realizowane z każdym dzieckiem średnio 5 godzin miesięcznie.
3. Pensum dydaktyczne nauczyciela wczesnego wspomagania rozwoju lub specjalisty (np. psychologa) będzie wynosiło 20 godzin tygodniowo, tj. średnio w miesiącu 83 godziny.

Szacunkowe skutki finansowe:

1. 2400 dzieci x 5 godz./m-c: ~ 83 godz./m-c (4, 16 x 20 godz./tyg. – 1 etat nauczyciela) = 143 etaty.
2. Przy założeniu wzrostu wynagrodzeń wynikających z Karty Nauczyciela oraz uwzględniając prognozowany roczny wskaźnik waloryzacji wynagrodzeń na rok 2001 (7,6%) – nauczyciel mianowany – 2.117,02 zł/miesięcznie
143 etaty x 2.117,02 x 1.2683 x 4 miesiące = 1.535.829,42 zł
Zatem koszt wprowadzenia tzw. wczesnej rewalidacji wynosi w 2001 r. **1.535.829,42 zł.**

W okresie od 1 września 2001 r. do 31 grudnia 2001 r. wczesne wspomaganie rozwoju dziecka finansowane będzie z 1% rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego.

Skutki finansowe przyspieszonego awansu nauczycieli zatrudnionych na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych w urzędach organów sprawujących nadzór pedagogiczny i komisjach egzaminacyjnych.

Warunki do ubiegania się o awans w przyspieszonym trybie spełni połowa nauczycieli zatrudnionych na stanowiskach pedagogicznych – **826**. Przeszeregowanie nastąpiłoby od dnia 1 września 2001 roku, zakładając, że większość z wyżej wymienionych osób osiągnie pozytywny wynik postępowania kwalifikacyjnego.

Przeciętne wynagrodzenie dla poszczególnych stopni awansu zawodowego w 2001 roku:

- a) nauczyciel mianowany - **2 112 zł**
- b) nauczyciel dyplomowany - **2 414 zł**

Skutki finansowe wskazanej regulacji w 2001 roku, z uwzględnieniem pochodnych oraz prognozowanej powyżej liczby nauczycieli zatrudnionych na stanowiskach pedagogicznych wyniosą:

- nauczyciele zatrudnieni na stanowiskach pedagogicznych – **1 265 520 zł** (826 x 4 m-ce x 302 zł x 1,2683).

Przyjęcie do obliczeń czteromiesięcznego okresu wynika z przepisu, że postępowanie kwalifikacyjne odbywa się w miesiącach czerwiec – lipiec.

Projekt był przedmiotem uzgodnień międzyresortowych, a także z partnerami społecznymi, w tym nauczycielskimi związkami zawodowymi oraz z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Większość zgłoszonych uwag została uwzględniona. Nie uwzględniono zastrzeżenia zgłoszonego przez Związek Nauczycielstwa Polskiego, kwestionującego zasadność regulowania kwestii wprowadzania nowej struktury szkolnictwa ponadgimnazjalnego. Zastrzeżenie powyższe nie jest zasadne, bowiem strukturę szkolnictwa ponadgimnazjalnego przesądziła nowelizacja ustawy o systemie oświaty uchwalona jeszcze w 1998 r.

**SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ**

Jacek Saryusz-Wolski

Sekr.Min.JSW / 147 / 2001 /DHP- ms

Warszawa, 22.01 2001

**Pani
Jolanta Rusiniak
p.o. Sekretarza Rady Ministrów**

Opinia o zgodności projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty – Przepisy wprowadzające reformę ustroju szkolnego oraz niektórych innych ustaw, z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Ministra Jacka Saryusz-Wołoskiego, działającego z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej

W związku z przedłożonym projektem ustawy (pismo nr RM-10-5-01), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

1. Prawo Unii Europejskiej pozostawia w kompetencji państw członkowskich wszystkie kwestie związane z **administrowaniem oświatą** przez państwo. Niemniej jednak Unia Europejska nie wyklucza pewnych działań, znajdując do nich podstawę w Traktacie o Utworzeniu Wspólnoty Europejskiej (TWE). Artykuł 3 ust. 1 pkt. q TWE stwierdza, iż działalność Wspólnoty obejmuje stwarzanie warunków dla podnoszenia jakości edukacji i szkolenia oraz pełnego rozwoju kultur państw członkowskich. Na tej podstawie Traktat wprowadził bardziej szczegółowe uregulowania odnoszące się do edukacji i szkoleń zawarte w rozdziale 3 art. 149 i 150 TWE. Artykuł 149 TWE przewiduje m.in., że Wspólnota przyczynia się do podnoszenia poziomu oświaty zachęcając państwa członkowskie do współpracy i, jeśli jest to konieczne, wspierając i uzupełniając ich działalność. Jednocześnie ten sam artykuł zawiera postanowienie, iż Wspólnota całkowicie respektuje pra-

wo państw członkowskich do **samodzielnego określania treści nauczania, organizacji systemów oświatowych, i ich różnorodność kulturową i językową.**

- II. **W konkluzji stwierdzam, że przedmiot projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty – Przepisy wprowadzające reformę ustroju szkolnego oraz niektórych innych ustaw, nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.**

Do uprzejmej wiadomości:
Pan Edmund Wittbrodt
Minister Edukacji Narodowej

Z poważaniem,

S E K R E T A R Z
Komitetu Integrycji Europejskiej

Jacek Saryusz-Wolski
Sekretarz Stanu

Projekt**R O Z P O R Z A D Z E N I E**
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ**z dnia**

w sprawie warunków organizowania wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci oraz kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi, wymagającymi stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy.

Na podstawie art. 71b ust 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 i Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 28, poz. 153 i Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 117, poz. 759 i Nr 162, poz. 1126, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 19, poz. 239, Nr 48, poz. 550, Nr 104, poz. 1104, Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1320 oraz z 2001 r. Nr...., poz....) zarządza się co, następuje:

§ 1.

Rozporządzenie określa:

- 1) warunki organizowania wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, posiadającego opinię o potrzebie takiego wspomaganie, wydaną przez zespół orzekający działający w publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej,**
- 2) warunki organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi, wymagającymi stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy, w przedszkolach i szkołach lub oddziałach specjalnych oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych,**
- 3) warunki organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży, o których mowa w pkt 2, w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych oraz przedszkolach i szkołach lub oddziałach integracyjnych.**

§ 2.

1. Od chwili wykrycia niepełnosprawności do podjęcia nauki w szkole dziecku, o którym mowa w § 1 pkt 1, organizuje się wczesne wspomaganie rozwoju mające na celu stymulowanie psychofizycznego rozwoju dziecka.
2. Wykrycie niepełnosprawności powodującej potrzebę wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, o którym mowa w ust. 1, stwierdza w opinii zespół orzekający działający w publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej.
3. Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka, o którym mowa w ust. 1, może być organizowane przez dyrektora:
 - 1) przedszkola specjalnego,
 - 2) szkoły podstawowej specjalnej,
 - 3) specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego,
 - 4) właściwej ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, szkoły podstawowej ogólnodostępnej lub integracyjnej,jeżeli przedszkole, szkoła lub ośrodek może zapewnić prowadzenie zajęć przez osoby, o których mowa w § 3 ust. 1.
4. Zajęcia wczesnego wspomagania rozwoju, indywidualne oraz grupowe, prowadzi się z dzieckiem i jego rodziną, w wymiarze od 4 do 8 godzin w miesiącu, w zależności od potrzeb i możliwości dziecka.

§ 3.

1. Zajęcia wczesnego wspomagania rozwoju prowadzą:
 - 1) pedagog posiadający kwalifikacje odpowiednie ze względu na rodzaj niepełnosprawności dziecka, w szczególności surdopedagog, tyflop pedagog, oligofrenopedagog,
 - 2) psycholog,
 - 3) logopeda,
 - 4) specjalista gimnastyki korekcyjnej,
 - 5) inni specjaliści posiadający kwalifikacje odpowiednie ze względu na rodzaj niepełnosprawności dziecka.
2. Osoby, o których mowa w ust. 1, tworzą zespół wczesnego wspomagania. Do zadań tego zespołu należy w szczególności:

- 1) ustalenie programu i metod wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka,
 - 2) ustalenie zakresu i form pomocy dziecku i jego rodzinie,
 - 3) koordynowanie i opiniowanie indywidualnych programów zajęć wczesnego wspomaganie rozwoju realizowanych z dzieckiem i jego rodziną,
 - 4) analizowanie skuteczności pomocy udzielanej dziecku i jego rodzinie oraz korygowanie zakresu i form tej pomocy.
3. Do zadań osób, o których mowa w ust.1, należy w szczególności:
- 1) opracowanie i realizowanie z dzieckiem i jego rodziną indywidualnego programu zajęć wczesnego wspomaganie rozwoju,
 - 2) analizowanie postępów w pracy z dzieckiem i jego rodziną w zakresie wczesnego wspomaganie rozwoju.
4. Zadania, o których mowa w ust. 3, są wykonywane we współpracy z lekarzem odpowiedniej specjalności oraz z uwzględnieniem opinii, o której mowa w § 1 pkt 1.
5. Zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju prowadzi się w grupach liczących do 3 dzieci, w miarę możliwości z udziałem ich rodziców.
6. Pracę zespołu wczesnego wspomaganie rozwoju koordynuje dyrektor odpowiednio: przedszkola, szkoły lub specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego albo wyznaczona przez niego osoba wchodząca w skład tego zespołu.

§ 4.

1. Kształceniem, wychowaniem i opieką, o których mowa w § 1 pkt 2 i 3, obejmuje się w szczególności dzieci i młodzież:
- 1) niesłyszące,
 - 2) słabo słyszące,
 - 3) niewidome,
 - 4) słabo widzące,
 - 5) z chorobami przewlekłymi,
 - 6) z zaburzeniami psychicznymi,
 - 7) z niepełnosprawnością ruchową,

- 8) z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim,
 - 9) z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym,
 - 10) z autyzmem,
 - 11) z niepełnosprawnościami sprzężonymi, tzn. z występującymi co najmniej dwiema niepełnosprawnościami.
2. Dzieciom i młodzieży, o których mowa w ust.1, zapewnia się:
- 1) realizację zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego, wydanym przez zespół orzekający działający w publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej,
 - 2) odpowiednie warunki do nauki oraz dostępność otoczenia,
 - 3) realizację programu nauczania albo programu wychowania przedszkolnego, dostosowanego do potrzeb edukacyjnych,
 - 4) zajęcia rewalidacyjne wynikające z ramowego planu nauczania odpowiedniej szkoły i klasy lub wynikające z programu wychowania przedszkolnego,
 - 5) w miarę potrzeb – inne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej, na zasadach określonych w odrębnych przepisach.
3. Zasady organizowania wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim określają odrębne przepisy.

§ 5.

1. Dzieciom i młodzieży, o których mowa w § 1 pkt 2, organizuje się kształcenie, wychowanie i opiekę w przedszkolach i szkołach specjalnych oraz specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych lub odpowiednio w oddziałach specjalnych w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych, jeżeli taką formę kształcenia specjalnego zalecono w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w §4 ust. 2 pkt 1.
2. Kształcenie w szkołach podstawowych i gimnazjach specjalnych oraz w oddziałach specjalnych w szkołach podstawowych i gimnazjach ogólnodostępnych może odbywać się nie dłużej niż do ukończenia przez ucznia 21 roku życia, a w szkołach specjalnych odpowiednio ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych, w tym w szkołach (oddziałach) przysposabiających do pracy - do ukończenia 24 roku życia.

3. **Ramowe statuty przedszkoli, szkół i ośrodków, o których mowa w ust. 1, określają odrębne przepisy.**

§ 6.

1. **Dzieciom i młodzieży, o których mowa w §1 pkt 3, organizuje się kształcenie, wychowanie i opiekę w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych albo przedszkolach i szkołach lub oddziałach integracyjnych, jeżeli taką formę kształcenia zalecono w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w § 4 ust. 2 pkt 1.**
2. **Dla potrzeb oddziału integracyjnego zatrudnia się nauczyciela wspomagającego nauczyciela prowadzącego zajęcia edukacyjne w tym oddziale w celu współorganizowania procesu nauczania oraz udzielania wsparcia uczniom.**
3. **Nauczyciel wspomagający powinien posiadać kwalifikacje do pracy z uczniami uczącymi się w oddziale.**
4. **Do zadań nauczyciela wspomagającego należy w szczególności:**
 - 1) **rozpoznawanie potrzeb i możliwości uczniów niepełnosprawnych,**
 - 2) **prowadzenie zajęć integrujących oddział,**
 - 3) **prowadzenie zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, rewalidacyjnych oraz w miarę posiadanych kwalifikacji zajęć specjalistycznych z uwzględnieniem specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów, w szczególności naukę technik brajlowskich, orientację w przestrzeni, alternatywne metody komunikacji, ruch rozwijający,**
 - 4) **udzielanie wskazówek metodycznych nauczycielom prowadzącym zajęcia w oddziale,**
 - 5) **wychowawcze oddziaływanie na środowisko szkolne w celu jego integracji i bezpiecznego funkcjonowania ucznia w szkole.**
5. **Nauczyciele uczący w oddziale integracyjnym opracowują wspólnie programy edukacyjno-wychowawczo-rewalidacyjne: indywidualny program dla ucznia niepełnosprawnego oraz program dla oddziału.**
6. **Programy, o których mowa w ust. 5, w części dotyczącej kształcenia uwzględniają odpowiednio podstawę programową wychowania przedszkolnego albo podstawę programową kształcenia ogólnego ustaloną dla odpowiedniego typu szkoły oraz odpowiednio programy wychowania przedszkolnego i programy nauczania szkół**

ogólnodostępnych z dostosowaniem form ich realizacji do możliwości i potrzeb danego ucznia lub uczniów.

7. Programy, o których mowa w ust. 5, dopuszcza do użytku w danym oddziale dyrektor szkoły, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i rady rodziców.

§ 7.

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem § 1 pkt 1 oraz § 2 i 3, które wchodzi w życie z dniem 1 września 2001 r.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 71 b ust. 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 z późn. zm.).

W związku z wprowadzeniem w ustawie o systemie oświaty nowego zadania w postaci wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka aż do rozpoczęcia nauki w szkole, zajęcia wczesnego wspomaganie będą prowadzone z dzieckiem i jego rodziną w przedszkolach i szkołach. Przedszkola i szkoły, w których może być organizowane wczesne wspomaganie rozwoju dziecka, określa art. 71 b ust. 2a powołanej ustawy o systemie oświaty. Projekt określa skład i zadania zespołu odpowiedzialnego za prowadzenie zajęć wczesnego wspomaganie rozwoju. Ustala przy tym konieczność współdziałania z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi oraz lekarzami odpowiednich specjalności.

Projekt reguluje ponadto warunki i organizację kształcenia specjalnego w przedszkolach i szkołach specjalnych, ośrodkach szkolno-wychowawczych oraz w formach integracyjnych. Określone zostały podstawowe warunki, które system oświaty winien zapewnić dzieciom i młodzieży wymagającym kształcenia specjalnego. Dzieci i młodzież posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, wydane przez zespół orzekający, działający w publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym w publicznej poradni specjalistycznej, stosownie do zaleceń zawartych w orzeczeniu, będą mogły realizować to kształcenie w przedszkolach i odpowiednich typach szkół specjalnych lub specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych. Zasady działania przedszkoli, szkół i ośrodków określają odrębne przepisy (ramowe statuty tych jednostek, ramowe plany nauczania). Kolejną formą realizacji kształcenia specjalnego są formy integracyjne, w których dzieci posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego kształcą się wraz z rówieśnikami takiego orzeczenia nie posiadającymi. Projekt szczegółowo określa zadania nauczyciela wspomagającego zatrudnionego dla potrzeb oddziału integracyjnego. W każdym roku szkolnym przybywa dzieci niepełnosprawnych uczęszczających do oddziałów integracyjnych. W latach 1999/2000 kształciło się w szkołach ogólnodostępnych około 23 tys. uczniów niepełnosprawnych. Zapewnienie tym uczniom dodatkowych zajęć specjalistycznych wynikających z ramowego planu nauczania odpowiedniej szkoły specjalnej (zajęcia rewalidacyjne), czy pomocy psychologiczno-pedagogicznej, umożliwi im osiągnięcie powodzenia w nauce szkolnej. Ponadto w projekcie określono sposób opracowywania programów dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych. Nauczycieli uczących w oddziałach integracyjnych zobowiązuje się do opracowania programu edukacyjno-wychowawczo-rewalidacyjnego,

określającego całość oddziaływań w zakresie dydaktyki, wychowania i opieki. Wymaga to dostosowania obowiązujących programów szkół ogólnodostępnych do możliwości i potrzeb danego ucznia (uczniów).

Nowe zadanie polegające na organizowaniu dla dzieci wczesnego wspomaganie rozwoju powoduje skutki finansowe. Wiązą się one jednak bezpośrednio z przepisami art. 71 b ust. 2a i 2b ustawy o systemie oświaty, wprowadzającymi to zadanie. Zostały więc one uwzględnione w kalkulacji skutków finansowych związanych z wejściem w życie nowelizacji powołanej ustawy.

Natomiast rozwiązania przewidziane w projekcie rozporządzenia nie powodują skutków finansowych dla budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

PROJEKT

R O Z P O R Z A D Z E N I E
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

z dnia

w sprawie podziału środków na wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli pomiędzy budżety poszczególnych wojewodów, określenia form doskonalenia zawodowego dofinansowywanych ze środków przewidzianych na ten cel oraz szczegółowych kryteriów i trybu przyznawania tych środków.

Na podstawie art. 70 a ust. 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 1997 r. Nr 56, poz. 357, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 162, poz. 1118, z 2000 r. Nr 12, poz. 136 , Nr 19, poz. 239, Nr 22, poz. 291 i Nr 122 poz. 1323 oraz z 2001 r. Nr , poz.) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Przy dokonywaniu podziału środków, o których mowa w art. 70a ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, zwanej dalej „ustawą”, na wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli, w tym nauczycieli szkół niepublicznych, pomiędzy budżety poszczególnych wojewodów, bierze się pod uwagę w szczególności:

- 1) liczbę nauczycieli zatrudnionych w województwie,
- 2) zadania wynikające z analiz stopnia zaspokojenia potrzeb kadrowych w województwie i potrzeb w zakresie doskonalenia nauczycieli,
- 3) zadania wynikające z polityki oświatowej państwa.

§ 2.

1. Ze środków, o których mowa w art. 70 a ust. 1 ustawy, przeznaczonych na doskonalenie nauczycieli dofinansowuje się, z zastrzeżeniem ust. 2, w szczególności:

- 1) organizację doradztwa metodycznego dla nauczycieli, w tym koszty obniżenia wymiaru zajęć, dodatkowych umów o pracę, dodatków funkcyjnych oraz podróży służbowych nauczycieli doradców metodycznych,

- 2) organizację szkoleń, seminariów, konferencji dla kadry kierowniczej i nauczycieli,
 - 3) przygotowanie materiałów szkoleniowych i informacyjnych,
 - 4) organizację warsztatów metodycznych i przedmiotowych oraz innych form doskonalenia wynikających z potrzeb edukacyjnych na danym terenie,
 - 5) rozwój wewnątrzszkolnego doskonalenia nauczycieli,
 - 6) szkolenia rad pedagogicznych.
2. Środki na doskonalenie zawodowe nauczycieli wyodrębnione w budżetach organów prowadzących szkoły, obejmują również wydatki związane z podnoszeniem kwalifikacji przez poszczególnych nauczycieli, a w szczególności:
- 1) stypendia przyznawane nauczycielom kształcącym się w szkołach wyższych i zakładach kształcenia nauczycieli,
 - 2) opłaty za kursy kwalifikacyjne i doskonalące, seminaria oraz inne formy doskonalące, na które kieruje nauczycieli dyrektor szkoły w porozumieniu z organem prowadzącym,
 - 3) koszty przejazdów kształcących się nauczycieli na zajęcia obowiązkowe w szkołach wyższych i zakładach kształcenia nauczycieli oraz organizowane w formach, o których mowa w pkt 2.

§ 3.

1. Ze środków, o których mowa w art. 70 a ust. 2 ustawy, przeznaczonych na doskonalenie zawodowe nauczycieli, dofinansowuje się zadania edukacyjne dotyczące doskonalenia zawodowego nauczycieli o zasięgu wojewódzkim i regionalnym, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Środki na doskonalenie zawodowe nauczycieli wyodrębnione w budżecie wojewody obejmują również wydatki na cele określone w § 2 ust. 2 dla nauczycieli zatrudnionych w kuratoriach oświaty na stanowiskach, na których wymagane są kwalifikacje pedagogiczne.

§ 4.

Ze środków, o których mowa w art. 70 a ust. 3 ustawy, przeznaczonych na doskonalenie zawodowe nauczycieli, dofinansowuje się:

- 1) ogólnokrajowe programy doskonalenia zawodowego nauczycieli wynikające z aktualnych potrzeb edukacyjnych,
- 2) zadania w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli, zlecane szkołom wyższym lub innym podmiotom.

§ 5.

1. Środki na dofinansowanie form doskonalenia zawodowego nauczycieli są wydatkowane przez dysponentów środków, o których mowa w art. 70 a ust. 1-3 ustawy, z uwzględnieniem:
 - 1) stanu kwalifikacji nauczycieli i wynikających z przeprowadzonych badań potrzeb w zakresie doskonalenia zawodowego,
 - 2) przydatności dofinansowywanych form doskonalenia zawodowego w pracy zawodowej nauczyciela,
 - 3) zadań związanych z realizacją polityki oświatowej państwa,
 - 4) ustalonych priorytetów w zakresie doskonalenia nauczycieli.
2. Dyrektorzy szkół opracowują wieloletnie plany doskonalenia zawodowego nauczycieli, zgodnie z potrzebami szkół oraz z planami rozwoju zawodowego nauczycieli.

§ 6.

1. Środki, o których mowa w art. 70 a ust. 1 ustawy, wyodrębnione w budżecie organu prowadzącego pozostają w dyspozycji:
 - 1) organu prowadzącego szkołę - w wysokości 0,5 %,
 - 2) dyrektorów szkół - w wysokości 1%.
2. Ze środków będących w dyspozycji organu prowadzącego są dofinansowywane zadania, o których mowa w § 2 ust. 1, ze szczególnym uwzględnieniem zadania, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 1.
3. Ze środków będących w dyspozycji dyrektorów szkół są dofinansowywane zadania, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 2-6 i ust. 2.
4. Organ prowadzący szkołę opracowuje na każdy rok kalendarzowy plan i sposób dofinansowywania form doskonalenia zawodowego nauczycieli, o których mowa w

§ 2 ust. 1. Plan uwzględnia wnioski dyrektorów szkół, złożone w terminie do dnia 31 stycznia danego roku.

- 5. Dyrektorzy szkół, w terminie do dnia 31 marca każdego roku, przedkładają organowi prowadzącemu merytoryczne i finansowe sprawozdania za poprzedni rok budżetowy, ze sposobu wykorzystania przyznanego środków na doskonalenie nauczycieli.**

§ 7.

- 1. Dofinansowanie zadań, o których mowa w § 2 ust. 2, następuje na wniosek nauczyciela złożony do dyrektora szkoły.**
- 2. Dyrektor szkoły, w porozumieniu z organem prowadzącym, ustala każdego roku maksymalną wysokość stypendium, o którym mowa w § 2 ust. 2 pkt 1, oraz priorytetowe specjalności i formy kształcenia, na które jest przyznawane dofinansowanie.**
- 3. Wnioski, o których mowa w ust. 1, powinny być rozpatrzone w terminie 3 miesięcy od dnia ich złożenia.**
- 4. O sposobie rozpatrzenia wniosku dyrektor szkoły niezwłocznie informuje nauczyciela.**

§ 8.

- 1. Nauczyciele zatrudnieni w kuratoriach oświaty na stanowiskach, na których wymagane są kwalifikacje pedagogiczne, występują z wnioskiem o dofinansowanie zadań, o których mowa w § 2 ust.2, do kuratora oświaty.**
- 2. Do wniosków, o których mowa w ust. 1, przepisy § 7 stosuje się odpowiednio.**

§ 9.

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**MINISTER
EDUKACJI NARODOWEJ**

2/5/ds

U Z A S A D N I E N I E

Rozporządzenie określa formy doskonalenia zawodowego nauczycieli, uwzględniając kompetencje poszczególnych organów wykonujących zadania w zakresie doskonalenia oraz kryteria i tryb dofinansowania tych form.

Proponowana nowelizacja art. 70 a Karty Nauczyciela pozwala wyodrębnić środki na doskonalenie nauczycieli bezpośrednio w budżetach organów prowadzących szkoły i placówki, budżetach wojewodów oraz w budżecie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Możliwość przekazania części środków finansowych bezpośrednio do szkół i placówek pozwoli na pełniejsze zaspokojenie potrzeb nauczycieli w zakresie doskonalenia zawodowego. Ten sposób realizacji zadań umożliwi również uwzględnienie potrzeb nauczycieli szkół niepublicznych w zakresie doskonalenia zawodowego i doradztwa metodycznego.

W roku 2001 środki na doskonalenie zawodowe nauczycieli planowane są w części oświatowej subwencji ogólnej w kwocie ok. 200 mln zł, pozostałe środki w wysokości około 80 mln zł planowane są w budżecie Ministra Edukacji Narodowej. W związku ze zmianą przepisu art. 70 a, na rok 2002 planowane będą w budżetach organów prowadzących szkoły (jednostkach samorządu terytorialnego i właściwych ministrów prowadzących szkoły) – po 1,5 % planowanych środków na wynagrodzenia osobowe nauczycieli, tj. ok. 200 mln zł, natomiast w budżecie Ministra Edukacji Narodowej oraz budżetach wojewodów – po 5000 miesięcznych wynagrodzeń nauczyciela stażysty. Wiązać się to będzie z koniecznością dokonania stosownych przesunięć środków na ten cel pomiędzy właściwymi dysponentami środków. Rozporządzenie nie powoduje skutków finansowych dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

2/6/ds

PROJEKT**R O Z P O R Z A D Z E N I E****MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ****z dnia****w sprawie warunków i trybu organizowania praktycznej nauki zawodu.**

Na podstawie art. 70 ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 i Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 28, poz. 153 i Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 117, poz. 759 i Nr 162, poz. 1126, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 19, poz. 239, Nr 48, poz. 550, Nr 104, poz. 1104, Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1320 oraz z 2001r. Nr ..., poz.) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1**Przepisy ogólne****§ 1.**

- 1. Celem praktycznej nauki zawodu jest przygotowanie uczniów publicznych szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych prowadzących kształcenie zawodowe dla młodzieży i dorosłych, zwanych dalej „szkołami”, do wykonywania zawodu. Praktyczna nauka zawodu jest organizowana w formie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.**
- 2. Wymiar zajęć praktycznych i praktyk zawodowych określa plan nauczania dla danego typu szkoły, a zakres umiejętności zdobywanych przez uczniów na tych zajęciach i praktykach określa program nauczania dla danego zawodu.**

Rozdział 2**Zasady organizowania i finansowania
praktycznej nauki zawodu****§ 2.**

- 1. Organy prowadzące szkoły są odpowiedzialne za zapewnienie warunków do realizacji programów praktycznej nauki zawodu w placówkach kształcenia ustawicz-**

nego, w centrach kształcenia praktycznego, zwanych dalej „centrami”, w warsztatach szkolnych, pracowniach szkolnych i szkolnych gospodarstwach pomocniczych, zwanych dalej „warsztatami”, a także u pracodawców, w tym w indywidualnych gospodarstwach rolnych.

2. Organy prowadzące szkoły, które kierują swoich uczniów na zajęcia praktyczne do centrów lub warsztatów prowadzonych przez inne organy, ponoszą koszty realizacji tych zajęć, na podstawie porozumienia z organem prowadzącym daną placówkę.

§ 3.

1. Podstawą organizowania praktycznej nauki zawodu jest umowa zawarta pomiędzy szkołą a podmiotem organizującym praktyczną naukę zawodu. Umowę zawiera się w terminie umożliwiającym realizację programu nauczania dla danego zawodu.
2. Umowa, o której mowa w ust. 1, powinna określać w szczególności:
 - 1) nazwę podmiotu organizującego praktyczną naukę zawodu,
 - 2) nazwę szkoły kierującej na praktyczną naukę zawodu,
 - 3) formę organizacyjną (zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa) oraz datę rozpoczęcia i zakończenia praktycznej nauki zawodu,
 - 4) listę uczniów odbywających zajęcia praktyczne lub praktykę zawodową,
 - 5) nazwę zawodu, w którym prowadzona będzie praktyczna nauka zawodu,
 - 6) nazwę i numer programu nauczania dla danego zawodu,
 - 7) kalkulację kosztów praktycznej nauki zawodu oraz sposób ich ponoszenia.
3. Praktyczna nauka zawodu młodocianych pracowników, zwanych dalej „młodocianymi”, jest organizowana przez pracodawców, którzy zawarli z nimi umowę o pracę w celu nauki zawodu.
4. Podstawą organizowania praktycznej nauki zawodu młodocianego u pracodawcy innego niż wymieniony w ust. 3, w szkole prowadzącej warsztaty lub w centrum, jest umowa zawarta pomiędzy pracodawcą, który zatrudnia młodocianego, a pracodawcą lub innym podmiotem, organizującym praktyczną naukę zawodu.

§ 4.

1. Czas trwania praktycznej nauki zawodu uczniów i młodocianych w wieku do 16 lat nie może przekraczać 6 godzin na dobę, a uczniów i młodocianych w wieku powyżej 16 lat nie może przekraczać 8 godzin na dobę.
2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach dopuszcza się możliwość zwiększenia dziennego wymiaru czasu praktycznej nauki zawodu dla uczniów w wieku powyżej 18-tego roku życia, nie więcej jednak niż do 12 godzin na dobę, przy zachowaniu tygodniowego wymiaru czasu nauki określonego w planie nauczania. Dopuszcza się możliwość zwiększenia dziennego wymiaru czasu nauki tylko u tych pracodawców, gdzie został przedłużony dobowy wymiar czasu pracy.

§ 5.

Przebieg praktycznej nauki zawodu w danym roku szkolnym podlega udokumentowaniu w dokumentacji przebiegu nauczania w sposób określony w odrębnych przepisach.

§ 6.

Zajęcia praktyczne prowadzi się w procesie produkcji, usług lub ćwiczeń, jeżeli wynikają one z programu nauczania. Zajęcia praktyczne powinny być realizowane na stanowiskach pracy przystosowanych do prowadzenia zajęć praktycznych indywidualnie lub grupowo, zwanych dalej „stanowiskami szkoleniowymi”.

§ 7.

1. Zajęcia praktyczne z uczniami prowadzą nauczyciele praktycznej nauki zawodu, zwani dalej „nauczycielami”.
2. Zajęcia, o których mowa w ust. 1, mogą także być prowadzone przez:
 - 1) wyznaczonych przez pracodawcę pracowników oraz kierowników praktycznej nauki zawodu, dla których praca dydaktyczna i wychowawcza z uczniami i młodocianymi stanowi podstawowe zajęcie i jest wykonywana w wymiarze godzin przewidzianym dla nauczycieli,
 - 2) pracodawców bądź wyznaczonych przez nich pracowników, dla których praca dydaktyczna i wychowawcza z uczniami i młodocianymi nie stanowi podstawowego zajęcia lub wykonywana jest w tygodniowym wymiarze godzin niższym niż ustalony dla nauczycieli w ramach obowiązującego tych pracowników tygodniowego czasu pracy,

zwanych dalej „instruktorami praktycznej nauki zawodu”.

§ 8.

Zajęcia praktyczne z uczniami i młodocianymi organizowane w warsztatach i centrach prowadzą nauczyciele. W uzasadnionych przypadkach zajęcia te mogą prowadzić także instruktorzy praktycznej nauki zawodu.

§ 9.

1. Zajęcia praktyczne z uczniami organizowane u pracodawców, prowadzą instruktorzy praktycznej nauki zawodu.
2. Na uzasadniony wniosek pracodawcy, o którym mowa w ust. 1, zaakceptowany przez organ prowadzący szkołę, zajęcia praktyczne z uczniami mogą być prowadzone przez nauczycieli.
3. Instruktorzy praktycznej nauki zawodu, o których mowa w § 7 ust. 2 pkt 1, powinni spełniać wymagania kwalifikacyjne dla nauczycieli określone w odrębnych przepisach.
4. Instruktorzy praktycznej nauki zawodu, o których mowa w § 7 ust. 2 pkt 2, powinni posiadać kwalifikacje zawodowe co najmniej mistrza w zawodzie, którego będą nauczać i przygotowanie pedagogiczne określone w przepisach w sprawie kwalifikacji wymaganych od nauczycieli lub co najmniej ukończony kurs pedagogiczny, organizowany zgodnie z przepisami w sprawie zasad podnoszenia kwalifikacji dorosłych, którego program został zatwierdzony przez kuratora oświaty i obejmował łącznie co najmniej 70 godzin zajęć z psychologii, pedagogiki, metodyki oraz 10 godzin praktyki metodycznej.
5. Instruktorzy praktycznej nauki zawodu, o których mowa w § 7 ust. 2 pkt 2, nieposiadający tytułu mistrza w zawodzie powinni posiadać przygotowanie pedagogiczne, o którym mowa w ust. 4, oraz co najmniej:
 - 1) świadectwo ukończenia szkoły średniej zawodowej dającej wykształcenie średnie ogólne i zawodowe (technikum, liceum lub szkoły równorzędnej) odpowiedniego kierunku *wraz z potwierdzeniem uzyskania tytułu zawodowego* oraz co najmniej trzyletni staż pracy w zawodzie, którego będą nauczać lub tytuł robotnika (pracownika) wykwalifikowanego w tym zawodzie,

albo

- 2) świadectwo ukończenia szkoły średniej zawodowej dającej wykształcenie średnie ogólne i zasadnicze zawodowe (liceum zawodowego) odpowiedniego kierunku oraz co najmniej czteroletni staż pracy w zawodzie, którego będą nauczać,

albo

- 3) świadectwo ukończenia szkoły średniej ogólnokształcącej dającej wykształcenie średnie ogólne (liceum ogólnokształcącego) oraz tytuł robotnika (pracownika) wykwalifikowanego w tym zawodzie i co najmniej sześćoletni staż pracy w zawodzie, którego będą nauczać, z zastrzeżeniem ust. 7,
- 4) świadectwo ukończenia szkoły policealnej lub pomaturalnej dającej możliwość uzupełnienia wykształcenia ogólnokształcącego o wykształcenie zasadnicze zawodowe lub o średnie zawodowe oraz co najmniej trzyletni staż pracy w zawodzie, którego będą nauczać.

6. Instruktorzy praktycznej nauki zawodu prowadzący zajęcia praktyczne w zawodach odpowiadających poszczególnym rodzajom rzemiosła, powinni spełniać wymagania określone w ust. 5 pkt 1 lub pkt 2.
7. W przypadku posiadania kwalifikacji określonych w ust. 5 pkt 3, do prowadzenia praktycznej nauki zawodu, wymagana jest pozytywna opinia właściwej dla danego rodzaju rzemiosła izby rzemieślniczej, a w przypadku zawodu nieodpowiadającym rodzajowi rzemiosła wymagana jest pozytywna opinia właściwej organizacji pracodawców lub stowarzyszenia zawodowego.

§ 10.

1. Zajęcia praktyczne młodocianych i uczniów organizowane u pracodawców, mogą być prowadzone indywidualnie lub w grupach. Liczba młodocianych lub uczniów w grupie powinna umożliwiać realizację programu nauczania dla danego zawodu.
2. Zajęcia praktyczne z uczniami i młodocianymi organizowane w warsztatach i centrach są prowadzone w grupach. Liczbę młodocianych lub uczniów w grupach określa odpowiednio dyrektor szkoły lub dyrektor centrum uwzględniając specyfikę nauczanego zawodu, wymagania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, przepisów w sprawie prac wzbronionych młodocianym oraz warunki lokalowe i techniczne warsztatów i centrów.

3. Liczbę młodocianych i uczniów w grupach na zajęciach praktycznych organizowanych u pracodawców, ustala pracodawca lub upoważniona przez niego osoba z zachowaniem warunków, o których mowa w ust. 2.
4. W przypadku prowadzenia zajęć praktycznych z uczniami przez nauczycieli u pracodawców, liczbę uczniów w grupach ustala dyrektor szkoły, w porozumieniu z pracodawcą lub upoważnioną przez niego osobą, z zachowaniem warunków, o których mowa w ust. 2.

§ 11.

1. Praktyki zawodowe organizowane u pracodawców prowadzone są pod kierunkiem opiekunów (kierowników) praktyk, wyznaczonych spośród pracowników przez pracodawcę lub osobę przez niego upoważnioną.
2. Praktyki zawodowe uczniów są organizowane w czasie roku szkolnego, w tym również w czasie ferii letnich.
3. W przypadku organizowania praktyk zawodowych w czasie ferii letnich, ulega odpowiedniemu skróceniu czas trwania rocznych zajęć edukacyjnych dla uczniów danej klasy.
4. Po zakończeniu praktyki zawodowej pracodawca potwierdza jej odbycie wraz z oceną wyników uzyskanych przez ucznia, w dokumentacji przebiegu nauczania, określonej odrębnymi przepisami.

§ 12.

1. Pracodawca, u którego liczba uczniów odbywających praktykę zawodową jest mniejsza niż 30, może zwolnić częściowo opiekuna (kierownika) praktyk od zajęć wynikających z umowy o pracę na podstawowym stanowisku, a przy liczbie uczniów ponad 30 – zwalnia go całkowicie od tych zajęć. Za czas częściowego lub całkowitego zwolnienia od zajęć, opiekunowi (kierownikowi) praktyk przysługuje wynagrodzenie miesięczne, obliczone jak za urlop wypoczynkowy.
2. W zależności od warunków i specyfiki działalności prowadzonej przez pracodawcę, opiekun (kierownik) praktyk może być całkowicie zwolniony od zajęć, przy mniejszej liczbie uczniów niż 30.
3. W razie, gdy nie nastąpiło zwolnienie opiekuna (kierownika) praktyk od zajęć wynikających z umowy o pracę w celu pełnienia opieki nad uczniami, pracodawca ustala i wypłaca mu dodatek w wysokości nie niższej niż 10% przeciętnego mie-

sięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

4. W zależności od wyników praktyk zawodowych uczniów, opiekun (kierownik) praktyk może otrzymać od pracodawcy, za okres kierowania praktykami, premię w wysokości nie niższej niż 10% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 3. Premię przyznaje pracodawca na podstawie wydanej przez szkołę oceny wyników praktyk zawodowych, otrzymanej w terminie 4 tygodni od dnia ich zakończenia.
5. Do opiekunów (kierowników) praktyk zawodowych organizowanych na polskich statkach morskich, stosuje się przepisy ust. 1, 2 i 4.
6. Opiekunowi (kierownikowi) praktyki zawodowej odbywanej na polskich statkach morskich, dla którego opieka nad uczniami stanowi podstawowe zajęcie, bez względu na strefę pływania, przysługuje dodatek dewizowy obliczany i wypłacany według zasad określonych w obowiązujących armatora przepisach dla stanowiska bosmana.
7. Opiekunowi (kierownikowi) praktyki zawodowej odbywanej na polskich statkach morskich, dla którego opieka nad uczniami stanowi dodatkowe zajęcie, przysługuje dodatek ustalany na zasadach określonych w ust. 3.
8. Dodatki i premie, o których mowa w ust. 3, 4 i 7 są refundowane pracodawcom z Funduszu Pracy, na zasadach i w trybie określonych w odrębnych przepisach.

§ 13.

Szkoły wspólnie z pracodawcami zapewniają opiekę wychowawczą uczniom i młodocianym odbywającym praktyczną naukę zawodu u pracodawców.

§ 14.

1. Zasady sprawowania nadzoru pedagogicznego nad organizacją i przebiegiem praktycznej nauki zawodu określają przepisy w sprawie nadzoru pedagogicznego.
2. Pracodawcy, u których odbywa się praktyczna nauka zawodu, są obowiązani umożliwić osobom uprawnionym, wykonywanie czynności związanych z nadzorem pedagogicznym nad praktyczną nauką zawodu.

§ 15.

- 1. Organy prowadzące szkoły, które nie posiadają własnych warsztatów, albo których warsztaty nie umożliwiają pełnej realizacji programów praktycznej nauki zawodu, zapewniają środki finansowe umożliwiające tym szkołom realizowanie praktycznej nauki zawodu u pracodawców.**
- 2. Środki finansowe, o których mowa w ust. 1, mogą być przeznaczone wyłącznie na:**
 - 1) refundowanie pracodawcom wynagrodzenia instruktorów praktycznej nauki zawodu, o których mowa w § 7 ust. 2 pkt 1, prowadzących zajęcia praktyczne z uczniami do wysokości minimalnej stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela kontraktowego posiadającego kwalifikacje na poziomie kolegium nauczycielskiego, ustalanego na podstawie przepisów w sprawie wynagradzania nauczycieli, z uwzględnieniem czasu pracy proporcjonalnie do wymiaru godzin zrealizowanych,**
 - 2) refundowanie pracodawcom dodatku szkoleniowego dla instruktorów praktycznej nauki zawodu, o których mowa w § 7 ust. 2 pkt 2, prowadzących zajęcia praktyczne z uczniami, w wysokości nie niższej niż 10% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, dodatek szkoleniowy ustala i wypłaca pracodawca,**
 - 3) refundowanie pracodawcom kosztów środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego uczniów, niezbędnego na danym stanowisku szkoleniowym, przydzielonego na okres zajęć prowadzonych u pracodawcy w danym roku szkolnym - do wysokości 20% miesięcznego wynagrodzenia, o którym mowa w pkt 1.**

§ 16.

Pracodawca kierujący młodocianych na praktyczną naukę zawodu do innego pracodawcy, centrum lub warsztatów pokrywa koszty tej nauki.

Rozdział 3**Obowiązki podmiotów**

organizujących praktyczną naukę zawodu**§ 17.**

1. Pracodawcy, centra i szkoły organizujące praktyczną naukę zawodu, zapewniają warunki do odbywania tej nauki, a w szczególności:

- 1) stanowiska szkoleniowe oraz niezbędne urządzenia, sprzęt, narzędzia, materiały i dokumentację techniczną, uwzględniając wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy,**
- 2) odzież roboczą i ochronną, sprzęt ochrony osobistej oraz środki czystości, według norm ustalonych w odrębnych przepisach dla pracowników zatrudnionych na określonych stanowiskach i dostosowanych do stanowisk szkoleniowych,**
- 3) pomieszczenia do bezpiecznego przechowywania odzieży i przyborów szkolnych,**
- 4) nieodpłatne posiłki profilaktyczne, regeneracyjne, wzmacniające lub inne środki odżywcze, zgodnie z normami obowiązującymi na danym stanowisku pracy,**
- 5) korzystanie z urzędzeń higienicznych i sanitarnych, biblioteki oraz innych urzędzeń socjalno-bytowych i kulturalnych.**

2. Organizatorzy praktycznej nauki zawodu ponadto:

- 1) wyznaczają nauczycieli, instruktorów praktycznej nauki zawodu oraz opiekunów (kierowników) praktyk zawodowych, posiadających odpowiednie kwalifikacje zawodowe,**
- 2) nadzorują przebieg praktycznej nauki zawodu,**
- 3) zapoznają uczniów i młodocianych z organizacją pracy, z przepisami w zakresie przestrzegania porządku i dyscypliny pracy, tajemnicy państwowej i służbowej, higieny i bezpieczeństwa pracy, z nowoczesnymi metodami pracy, postępowaniem technicznym i opracowaniami racjonalizatorskimi,**
- 4) ubezpieczają uczniów od następstw nieszczęśliwych wypadków, a w razie wypadku podczas praktycznej nauki zawodu, sporządzają dokumentację powypadkową,**
- 5) przestrzegają godzin odbywania praktycznej nauki zawodu, przy zachowaniu przepisów o ochronie pracy młodocianych,**

- 6) współdziałają ze sobą we wszystkich sprawach związanych z prowadzeniem praktycznej nauki zawodu.
3. Zadania określone w ust. 1 pkt 2 i 4, realizują pracodawcy, którzy zawarli z młodocianymi umowę o pracę w celu nauki zawodu również wówczas, gdy nauka ta jest zlecona innemu pracodawcy, szkole lub centrum.

Rozdział 4

Prawa i obowiązki uczniów odbywających praktyczną naukę zawodu

§ 18.

1. Uczniom w czasie odbywania praktycznej nauki zawodu na polskich statkach morskich bez względu na strefę pływania, przysługuje dodatek dewizowy ustalony według zasad określonych w przepisach armatora.
2. Uczniom odbywającym praktykę zawodową na polskich statkach morskich wyokrętowanym za granicą wskutek wypadku lub choroby, przysługują dodatkowe świadczenia na zasadach określonych dla członków załóg tych statków.

§ 19.

W okresie odbywania praktycznej nauki zawodu uczniowie są obowiązani stosować się do obowiązującego regulaminu porządkowego. W razie naruszenia przez ucznia obowiązującego regulaminu, osoba prowadząca zajęcia praktyczne lub praktyki zawodowe niezwłocznie powiadamia o tym szkołę, z której uczeń został skierowany na praktyczną naukę zawodu.

§ 20.

1. Uczniom skierowanym przez szkołę na praktyczną naukę zawodu poza ich miejsce zamieszkania i poza siedzibę szkoły, mającym możliwość codziennego powrotu do miejsca zamieszkania lub siedziby szkoły, szkoła zwraca równowartość biletu

miesięcznego lub biletów przejazdu jednorazowego na najtańszy publiczny środek transportu, z uwzględnieniem ulgi przysługującej uczniom.

2. Na praktyczną naukę zawodu organizowaną w miejscowościach, do których codzienny dojazd i powrót łącznie z dojściem do obiektów, w których nauka ta się odbywa, przekracza 2 godziny, można kierować uczniów tylko wówczas, gdy pracodawca przyjmujący uczniów na naukę lub szkoła ich kierująca zapewni nieodpłatne zakwaterowanie i opiekę wychowawczą.

§ 21.

Uczniowie odbywający praktyki zawodowe u pracodawców w miejscowościach, z których codzienny powrót do domu, internatu lub szkoły jest niemożliwy, otrzymują ze szkoły ryczałt na wyżywienie w wysokości nie mniejszej niż 40% diety przysługującej pracownikowi z tytułu podróży służbowych na obszarze kraju.

Rozdział 5

Przepisy końcowe

§ 22.

Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 grudnia 1992 r. w sprawie organizowania i finansowania praktycznej nauki zawodu, praw i obowiązków podmiotów organizujących tę naukę oraz uczniów odbywających praktyczną naukę zawodu (Dz. U. Nr 97, poz. 479 i z 1994r. Nr 130, poz. 648).

§ 23.

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER

EDUKACJI NARODOWEJ

W porozumieniu:

Minister Pracy i Polityki Społecznej

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 70 ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

W przedkładanym projekcie rozporządzenia:

- proponowane rozwiązania uwzględniają przede wszystkim nowe uregulowania dotyczące organizowania praktycznej nauki zawodu, zawarte w art. 70 ustawy o systemie oświaty, w szczególności w zakresie podmiotów, w których może odbywać się praktyczna nauka zawodu,
- § 9 ust. 4 dostosowuje przepisy do obowiązujących wymagań w zakresie przygotowania pedagogicznego zawartych w przepisach w sprawie kwalifikacji wymaganych od nauczycieli,
- § 9 ust. 5 ustala wymagania kwalifikacyjne stawiane osobom nieposiadającym tytułu mistrza w zawodzie, którego zamierzają nauczać praktycznie, a legitymującym się odpowiednim wykształceniem na poziomie wyższym lub średnim i co najmniej kilkuletnim stażem pracy w zawodzie. Chodzi tu głównie o zawody, których w świetle ustawy o rzemiośle nie zalicza się do zawodów rzemieślniczych jak: sprzedawca, kelner, kucharz oraz te, w których dotychczas nie było tradycji uzyskiwania tytułu mistrza, jak również stosownych uregulowań prawnych umożliwiających zdobywanie takiego tytułu w zawodach objętych klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego. Potrzeba wprowadzenia takiej regulacji sygnalizowana jest głównie przez osoby fizyczne, prowadzące różnorodną działalność gospodarczą i zrzeszenia prywatnego handlu, gastronomii i usług turystycznych, w których skupieni pracodawcy zainteresowani są zatrudnianiem absolwentów szkół podstawowych w celu nauki zawodu. Pracodawcy ci są również potencjalnymi kontrahentami, do których mogą być kierowani na zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe uczniowie publicznych szkół zawodowych.

Proponowany przepis wiąże się także z ustaleniami zawartymi w dokumencie rządowym, przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 11 maja 1999 r. – „Kierunki działań rządu wobec małych i średnich przedsiębiorstw do 2002 roku”, gdzie jednym z zadań, za które odpowiedzialny jest Minister Edukacji Narodowej jest zmiana przepisów dotyczących praktycznej nauki zawodu w celu umożliwienia prowadzenia praktycznej nauki zawodu również przez osoby nie

posiadające tytułu mistrza w zawodzie. Projektowany przepis nie spowoduje skutków finansowych w 2001 roku ze względu na istniejące ulgi podatkowe. Natomiast w perspektywie następnych lat koszty z tytułu ulg podatkowych nie wzrosną ze względu na wchodzący do szkół niż demograficzny.

- § 11 dostosowuje określony w rozporządzeniu czas odbywania praktyk zawodowych do określeń użytych w przepisach rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 grudnia 1997 r. w sprawie organizacji roku szkolnego (Dz.U. Nr 162, poz. 1118 z późn. zm.),
- § 12 ust. 3 projektu przewiduje nowe rozwiązanie dotyczące podstawy ustalania wysokości dodatku dla opiekunów (kierowników) praktyk – w miejscu „przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w sześciu podstawowych działach sfery produkcji materialnej, za ostatni miesiąc ostatniego kwartału” proponuje się „przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku, w czwartym kwartale roku poprzedniego”, które ujednotoczy podstawę obliczania dodatków dla opiekunów (kierowników) praktyk,
- § 15 ust. 2 pkt 2 umożliwia refundowanie pracodawcom dodatku szkoleniowego dla instruktorów praktycznej nauki zawodu, dla których praca dydaktyczna i wychowawcza z uczniami lub młodocianymi nie stanowi podstawowego zajęcia lub wykonywana jest w tygodniowym wymiarze godzin niższym niż ustalony dla nauczycieli w ramach obowiązującego tych pracowników tygodniowego czasu pracy. Nie powoduje to dodatkowych skutków finansowych, gdyż część oświatowa subwencji ogólnej ustalona jest z uwzględnieniem poszczególnych typów szkół, w tym zawodowych, w których odbywają się zajęcia praktyczne. Ponadto przepis ten stwarza zachętę dla pracodawców, głównie małych i średnich przedsiębiorstw, do przyjmowania uczniów na realizację zajęć praktycznych, co jest zgodne z dokumentem przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 4 stycznia 2000 r. pt.: „Narodowa strategia wzrostu zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich w latach 2000-2006”. Wynika on także z założeń reformy systemu oświaty w zakresie kształcenia zawodowego.
- § 15 ust. 2 pkt 1 dostosowuje zasady ustalania wysokości wynagrodzenia instruktorów praktycznej nauki zawodu, o których mowa w § 7 ust. 2 pkt 1 projektu rozporządzenia, refundowanych pracodawcom do wysokości minimalnej stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela kontraktowego posiadającego kwalifikacje na poziomie kolegium nauczycielskiego, zgodnie z nowelą ustawy z dnia 18 lutego 2000 r. – Karta Nauczyciela (Dz.U. Nr 19, poz. 239). Proponowana zmiana nie spowoduje skutków finansowych.

- **Proponowane zmiany w projekcie rozporządzenia nie spowodują skutków finansowych dla budżetu państwa i dla jednostek samorządu terytorialnego. Środki finansowe związane z wejściem w życie rozporządzenia, o których mowa w uzasadnieniu zostały zaplanowane w ustawie budżetowej na rok 2001 w części Oświata i wychowanie, w dziale 79 – Oświata i wychowanie.**